

GLISNE | KASINA WIELKA | KASINKA MAŁA | LUBOMIERZ | ŁĘTOWE
ŁOSTÓWKA | MSZANA GÓRNA | OLSZÓWKA | RABA NIŻNA

Mszana Dolna

NASZA GMINA

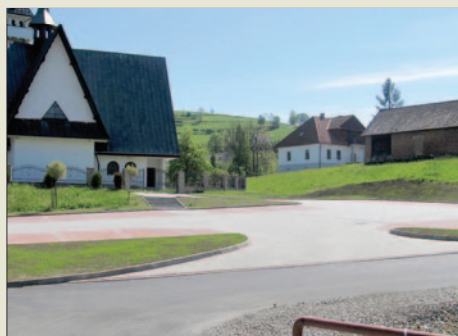
CZERWIEC 2015 Nr 3 [67] Cena 2 zł BIULETYN SAMORZĄDOWY

WWW.MSZANA.PL

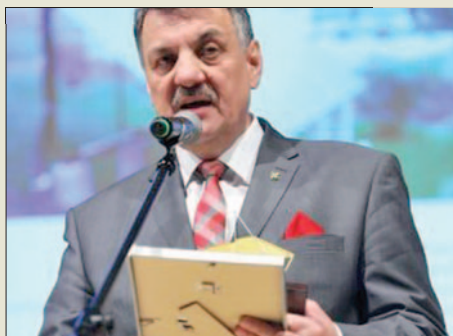

IV RAJD O PUCHAR BESKIDU WYSPOWEGO

STR. 45

Olszówka. Więcej miejsc parkingowych w centrum wsi STR. 7

Nagrody Top Inwestycje Komunalne 2015 wręczone STR. 10

Poszerzamy horyzonty STR. 42

Czy to już finał sporu o działkę gminną w Mszanie Górnej?

FOT. PIOTR KUCZAJ

Przedstawiciele mieszkańców Mszany Górnej podczas sesji Rady Gminy

Ostatnią sesję Rady Gminy Mszana Dolna zdominował temat przedłużenia umów dzierżawy części działki gminnej położonej w Mszanie Górnej z przedsiębiorcami prowadzącymi tam działalność gospodarczą.

Ten kontrowersyjny temat od dłuższego czasu wzbudza spore emocje. Warto więc przybliżyć ogółowi mieszkańców istotę tego sporu.

Działka nr 518/2 w Mszanie Górnej stanowiła własność Skarbu Państwa. W 2004 roku gmina przejęła te tereny z intencją przeznaczenia ich na cele rekreacyjno-sportowe. Ówczesne władze

gminy udostępniły ten teren przedsiębiorcom działającym w tym miejscu w zamian za uporządkowanie terenu z dzikich wysypisk śmieci i olszyn. Przedsiębiorcy korzystali z nieruchomości gminnych, nie ponosząc opłat. Nie zawarto z nimi żadnych umów określających warunki korzystania z terenów gminnych.

Po objęciu przeze mnie urzędu Wójta, gmina zwróciła się o zawarcie umów dzierżawy do właścicieli czterech firm, które wówczas prowadziły działalność na położonych nad rzeką Mszanką działkach gminnych w Mszanie Górnej.

Dokończenie na str. 8

Wybory w naszej gminie

Bieżący rok obfituje w ważne dla kraju, nas jako obywateli, a także mieszkańców lokalnej społeczności wydarzenia. Przez dwie niedziele w I i II turze dokonaliśmy wyboru prezydenta, w naszych sołectwach wybieramy sołtysów, a jesienią czekają nas wybory do parlamentu. Dobrze, że licznie w nich uczestniczymy.

W II turze wyborów prezydenta frekwencja w gminie wyniosła ogółem 57,92 %. W poszczególnych wsiach przedstawiała się następująco:

Glisne – 64,30 % Kasina Wielka (3 obwody) – 57,30 %, Kasinka Mała (2 obwody) – 64,10 %, Lubomierz – 56,60 %, Łętowe – 60,90 %, Łostówka – 48,40 % Mszana Górna – 56,90 %, Olszówka – 53,0 %, Raba Niżna (2 obwody) – 57,40%.

Ogółem na Andrzeja Dudę – kandydata PiS – w naszej gminie 6.295 głosów, co stanowi 84,03%, a na Bronisława Komorowskiego – kandydata PO – 1196 głosów, co stanowi 15,97%.

Andrzej Duda został V w historii prezydentem III Rzeczypospolitej Polskiej. Życzymy nowemu Prezydentowi sukcesów w realizacji programu wyborczego, siły i determinacji w podejmowaniu mądrych dla Polski i obywateli postanowień.

ALEKSANDRA KANIA
Przewodnicząca Rady Gminy

Mszana Dolna
NASZA GMINA
BIULETYN SAMORZĄDOWY

Wydawca: Urząd Gminy Mszana Dolna
ul. Spadochroniarzy 6, 34-730 Mszana Dolna
tel. (18) 331 00 09, 331 02 23, 331 02 59

Skład i druk: IPRESS STUDIO www.ipress.pro

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i redagowania nadsyłanych tekstów oraz opatrywania ich własnymi tytułami.

ISSN 1899-3443a

WYDARZENIA

Ku pamięci poległych	4
Podziękowania dla sółtysów	5
Zakład Jana Wojciarczyka z Lubomierza wyróżniony	5
10. rocznica śmierci św. Jana Pawła II	6
Więcej miejsc parkingowych w centrum wsi	7
Skanalizowane Łętowe	7
Radni uchwalili	7
Czy to już finał sporu o działkę gminną w Mszanie Górnej?	8
Nagrody Top Inwestycje Komunalne 2015 wręczone	10
Przedszkola w szkołach	12
Zmarł Władysław Szczypka – wieloletni sółtys Kasinki Małej, zasłużony spotecznik	13
Instalacje solarne wykonane fachowo 25 lat temu...	14
Bezpieczne wakacje	14
Bogu na chwałę, ludziom na pożytek	15
Reaguj na przemoc!	16
Zmiany w gospodarce odpadami komunalnymi	18
Zwrot podatku akcyzowego od zakupionego paliwa rolniczego	19

ROZMAITOŚCI

Kącik kulinarny gminnych gospodyń	19
Ach dawno to już było...	20
Za dom odwzajemnie się miłością i przyjaźnią	20
Perspektywy dla rolników	20
Cudze chwalicie – swego nie znacie...	22
krzyżówka ekologiczna	23
100 lat parafii Lubomierz	24
Kto, po co i jak znakuje szlaki turystyczne?	25
Gry i zabawy edukacyjne na wakacje	26
Domy przyszłości	28
„Gwiazd naszych wina” i „Hobbit” faworytami uczniów	29
Mali Łostowianie nagrodzeni w Podegrodziu	29

KULTURA

Jeszcze Polska nie zginęła...	30
Krystian Kubowicz ma talent	30
Na majówkę	31
Kto czyta, więcej wie	32
Szymon Skolarus z Kasinki Małej wydał książkę	34
Prymat za promowanie nauki papieża	34

EDUKACJA

Czysty Lubomierz Precz z kajdanami	35
Rowerowy test	36
Łamigłówki bystrej główki	37
Mistrzowie spelowania	38
Integracyjne lepienie z gliny	38
Zostań przyjacielem Ziemi Zagrożenia w sieci	39
Już pływam Patron najgodniejszy	40
Wiedzą to nawet dzieci, że ważna jest segregacja śmieci	40
Niektórzy lubią poezję, niektórzy... geografię	41
Poszerzamy horyzonty	42
Święto Szkoły	43

SPORT

7 medali msazańskich taekwondzistów	44
Regionalny Turniej dzieci i młodzieży w rugby	44
IV Rajd o Puchar Beskidu Wyspowego	45
Udany sezon ZKS „Kasina Wielka”	46
Piękniejsza twarz sportu	47
Sukces zawodniczek LKS „Witów”	47
Piłkarskie zmagania	48
Uzdolnione rodzeństwo	48

Zapraszamy na Turniej Wsi

4 LIPCA (sobota)

- godz. 16.00** - rozpoczęcie XI Turnieju Wsi Gminy Mszana Dolna
godz. 16.15 - mecz piłki nożnej o Puchar Wójta Gminy Mszana Dolna: ZAGŁĘBIE Sosnowiec - LKS WITÓW Mszana Górna
godz. 18.00 - „eMka dla dzieci - zabawa, nauka, ruch” – program edukacyjno – rozrywkowy
godz. 18.45 - koncerty utalentowanych wokalistów z Gminy Mszana Dolna – Justyny Rusnarczyk i Krystiana Kubowicza
godz. 19.15 - występ Zespołu Pieśni i Tańca BEREHYNIA z Gródka Jagiellońskiego na Ukrainie
godz. 20.00 - gwiazda wieczoru - Zespół SIKLAWA
godz. 21.30 - 24.00 - zabawa taneczna przy muzyce zespołu LIGHT

5 LIPCA (niedziela)

- godz. 14.00** - bicie rekordu w jednoczesnym odśpiewaniu piosenki "Wars wita Was" na stacji PKP w Kasinie Wielkiej w ramach akcji Odkryj Beskid Wyspowy
godz. 16.00 - rozpoczęcie II dnia XI Turnieju Wsi Gminy Mszana Dolna na stadionie LKS WITÓW w Mszanie Górnej
godz. 16.10 - „Dbam o czyste powietrze” – warsztaty ekologiczne Stowarzyszenia „Razem dla Regionu” (podczas całego dnia imprezy gry i zabawy dla dzieci, konkursy z nagrodami, malowanie twarzy itp. przy stoisku Stowarzyszenia)
godz. 16.20 - występy zespołów regionalnych z terenu Gminy Mszana Dolna:
 - ZAGÓRZAŃSKA DZIATWA z Zespołu Szkoły i Przedszkola w Mszanie Górnej
 - MALI ŁOSTOWIANIE z Zespołu Szkoły i Przedszkola w Łostówce
 - RABIANIE z Raby Niżnej
 - DOLINA MSZANKI z Mszany Górnej
 - KASINIANIE - ZAGÓRZANIE z Kasiny Wielkiej
godz. 19.00 - występ Zespołu Pieśni i Tańca BEREHYNIA z Gródka Jagiellońskiego na Ukrainie
od godz. 16.00 - degustacja potraw regionalnych przygotowanych przez Koła Gospodyń działające na terenie Gminy Mszana Dolna: KGW Olszówka, KG „Paradne Gospoście” z Kasinki Małej, Koło Miłośników Tradycji Ludowej „Babę z Raby” z Raby Niżnej, KGW Łostówka
godz. 20.00 - 24.00 - zabawa taneczna przy muzyce zespołu LIGHT

oraz wiele innych atrakcji: LUNAPARK NOVY, stoiska gastronomiczne i handlowe, gry i zabawy edukacyjne dla dzieci, konkursy z nagrodami, malowanie twarzy itp.

Patronat medialny:

GORCE 24

GAZETA
Krakowska

!N LIMANOWA.IN

Ku pamięci poległych

10 kwietnia po raz trzeci uczniowie szkół podstawowych i gimnazjów z terenu gminy i miasta Mszana Dolna wzięli udział w „Sztafetowym Biegu Katyńskim”. Startując w zawodach oddali hołd ponad 22 tysiącom żołnierzy, policjantów, strażników granicznych, urzędników państwowych zamordowanych w 1940 roku przez rosyjskie NKWD oraz 96 przedstawicielom polskich elit z prezydentem RP Lechem Kaczyńskim, którzy zginęli w katastrofie lotniczej w pobliżu Smoleńska w 2010 roku.

Sportowe zmagania zostały poprzedzone złożeniem wiązanek z kwiatów w biało-czerwonych barwach oraz zapaleniem zniczy przez przedstawicieli władz gminnych i miejskich Mszany Dolnej, Rady Powiatu Limanowskiego, proboszczów mszańskich parafii, koła PiS oraz delegacji szkół i przedszkoli pod obeliskiem upamiętniającym ofiary sowieckiego totalitaryzmu, jak również członków tragicznego lotu do Smoleńska. W ich intencji została odmówiona modlitwa.

Miejszem sportowej rywalizacji był stadion LKS Witów Mszana Górna oraz tereny do niego przylegające. Przed rozpoczęciem zawodów Zbigniew Jarosz, nauczyciel ZPO w Mszanie Górnej, przybliżył młodzieży informacje związane z „mordem katyńskim” i „katastrofą smoleńską”.

Na starcie w kategorii szkół podstawowych stanęły drużyny z: Glisnego, Kasiny Wielkiej, Mszany Górnej nr 1, Raby Niżnej, Łostówki, Łętowego, Mszany Dolnej nr 1, Mszany Dolnej nr 2 oraz Olszówki. Dystans 4x800 m najszybciej pokonała sztafeta z Olszówki (Kinga Gackowiec, Marcelina Żurek, Jakub Czyszczoń, Dariusz Potaczek) przed Kasiną Wielką (Joanna Kopytek, Karolina Kaleta, Marek Rapta, Krystian Faron) oraz Łostówką (Paulina Chorągwicka, Paulina Niedośpiał, Kacper Myszogład, Jan Kordeczka).

W kategorii szkół gimnazjalnych zawodnicy pokonali dystans 8x800 m. Wygrała sztafeta z Kasiny Wielkiej (Justyna Popławska, Weronika Kaleta, Arkadiusz Drąg, Paweł Rapta). Na drugim miejscu uplasowała się drużyna z Mszany Górnej (Anna Zasadni, Gabriela Dawiec, Maciej Kordeczka, Paweł Piekarczyk). Trzecie miejsce zajęła reprezentacja Raby Niżnej (Emilia Gacek, Magdalena Knowa, Łukasz Gackowiec, Daniel Waclawik). Miejsca czwarte i piąte zajęli gimnazjaliści z Mszany Dolnej.

Trzy najlepsze drużyny w kategoriach szkół podstawowych i gimnazjalnych zostały nagrodzone pucharami, medalami i dyplomami. Pozostałym sztafetom wręczono pamiątkowe dyplomy.

III Sztafetowy Bieg Katyński odbył się pod patronatem wójta Mszany Dolnej Bolesława Żaby przy wsparciu burmistrza Mszany Dolnej Józefa Kowalczyka. – *Składamy serdeczne podziękowania samorządom – gminnemu i miejskiemu – za dofinansowanie imprezy, Stanisławowi Białoniowi – prezesowi LKS Witów Mszana Górna – za pomoc w przeprowadzeniu zawodów, Janinie Nachman za opiekę pielęgniarską, Marii Kozyrze – prezes GS w Mszanie Dolnej – za wsparcie finansowe i opiekunom drużyn za przygotowanie zawodników do biegu – wyrazy wdzięczności przekazują organizatorzy uroczystości.*

ZBIGNIEW JAROSZ
IRENEUSZ NALEPA

Podziękowania dla sołtysów

Dobiegła końca kadencja sołtysów. Podziękowania za pracę na rzecz swoich miejscowości, w imieniu samorządu gminy Mszana Dolna tym, którzy tę funkcję pełnili w latach 2011 – 2015, podczas sesji Rady Gminy złożyli: Aleksandra Kania – przewodnicząca Rady, Bolesław Żaba – wójt, oraz Katarzyna Szybiak – zastępca wójta. Wyrazy wdzięczności skierowano do: Stanisława Wójcika – sołtysa z Glisnego, Heleny Kani z Kasinki Małej, Józefa Gacka z Lubomierza, Kazimierza Pajdo z Łętowego, Marii Farganus z Łostówki, Michała Myszy z Mszany Górnej, Andrzeja Gackowca z Olszówki i Bolesława Mastowca z Raby Niżnej. Podziękowania Bolesławowi Żabie, sołtysowi Kasiny Wielkiej, w imieniu swoim i wszystkich rajców, złożyły panie: Aleksandra Kania i Katarzyna Szybiak.

Nowych sołtysów społeczność Kasinki Małej, Lubomierza, Łostówki, Olszówki i Raby Niżnej wybrało w wyborach powszechnych 17 maja. W Kasinie Wielkiej, Glisnem, Mszanie Górnej i Łętowym sołtysów wybiorą mieszkańcy na zebraniach wiejskich.

MAGDA POLAŃSKA

Zakład Jana Wojciarczyka z Lubomierza wyróżniony

W Miejskim Centrum Kultury w Żywcu podczas uroczystej gali ogłoszono wyniki konkursu na „Osobowość Ziem Górskich” i wręczono statuetki przyznawane przez Koalicję Marek Ziem Górskich.

Z gminy Mszana Dolna do nagrody w kategorii „Mały Przedsiębiorca Ziem Górskich 2014” nominowany został przedsiębiorca z Lubomierza Jan Wojciarczyk, który prowadzi zakład „Handel Drewnem i Tarcicą”.

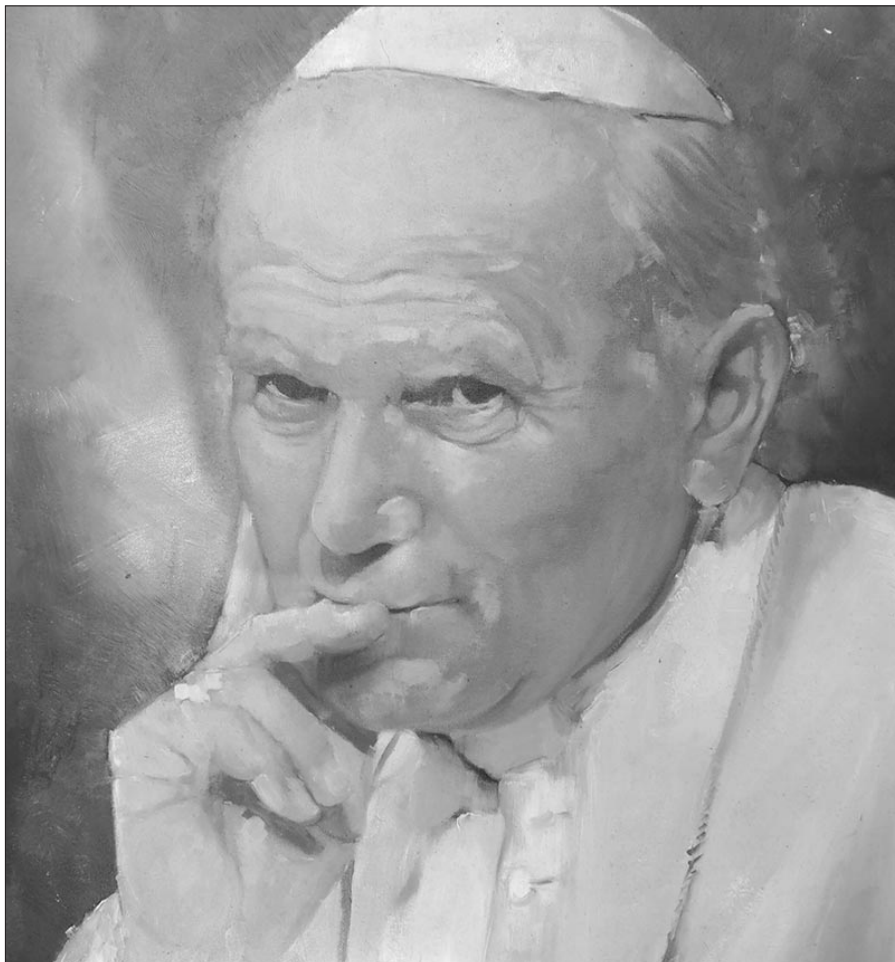
Koalicja Marek Ziem Górskich jest stowarzyszeniem zrzeszającym przedsiębiorców i samorządy z terenów górskich południowej Polski. Stanowi inicjatywę, której celem jest m.in. promowanie ludzi, walorów turystycznych i ekonomicznych jednego z najczystszych ekologicznie obszarów w naszym kraju. Podstawowym celem Koalicji jest doprowadzenie

do sytuacji, w której firmy z terenów górskich będą mogły zwiększyć sprzedaż wytwarzanych przez siebie produktów dzięki wykorzystywaniu pozytywnego wizerunku regionu Żywiecczyzny i Podhala.

PIOTR LULEK

10. rocznica śmierci św. Jana Pawła II

Papież Polak, 264. następca św. Piotra, zmarł 2 kwietnia w wieku 84 lat w Rzymie. Zgon nastąpił o 21.37. Pontyfikat Jana Pawła II trwał 26 lat 5 miesięcy i 16 dni i był trzecim co do długości w historii papiestwa.

Przy łożu zmarłego w papieskich apartamentach byli najbliżsi współpracownicy Ojca Świętego m.in.: abp Stanisław Dziwisz, osobisty sekretarz papieża, ks. prof. Tadeusz Styczeń, jego uczeń z KUL, ks. prałat Mieczysław Mokrzycki i opiekujące się Janem Pawłem II na co dzień siostry sercanki.

Wybrany podczas pamiętnego konklawe 16 października 1978r. zo-

stał 264. papieżem w dziejach. Był zarazem pierwszym od 455 lat następcą św. Piotra nie-Włochem i pierwszym papieżem-Słowianinem. Dla świata jego wybór był niespodzianką, jeśli nie sensacją, natomiast dla osób zaangażowanych w życie Kościoła, zwłaszcza watykanologów, Karol Wojtyła już podczas konklawe po śmierci Pawła VI należał do grona papabili. Po jego wyborze na papieża zgodnie podkreślano, że był jak mało kto przygotowany do podjęcia tego zadania.

Miał za sobą przeszłość duszpasterza, wykładowcy, naukowca filozofa, publicysty, autora książek, biskupa historycznej diecezji, któremu przyszło sprawować

rzędy w konfrontacji z reżimem komunistycznym, wziął też aktywny, twórczy udział w Soborze Watykańskim II. Nietypową, jak na duchownego, była jego przeszłość artystyczna – w młodości występował w teatrze i pisał wiersze, czego – jak się później okazało – nie zarzucił także jako papież.

Urodził się 18 maja w Wadowicach. Gdy miał niespełna 9 lat, stracił matkę, 12 – jedyne go brata, a gdy był na początku studiów, umarł mu ojciec. Przerzuwając polonistykę na Uniwersytecie Jagiellońskim, odbył studia seminaryjne w warunkach konspiracyjnych. Święcenia kapłańskie przyjął 1 listopada 1946 r. w katedrze na Wawelu z rąk abp. Adama Stefana Sapiehy. Metropolita krakowski poznał się na wybitnie uzdolnionym młodym księdzu i wysłał go na studia doktoranckie do Rzymu. Po powrocie do kraju był wikariuszem w Niegowici, następnie krakowskiej parafii św. Floriana. Po dwuletnim urlopie naukowym podjął wykłady na Uniwersytecie Jagiellońskim, a od 1954 r. na KUL, z którą to uczelnią był związany aż do wyboru na papieża. W wieku zaledwie 38 lat, 4 lipca 1958 r., został mianowany biskupem pomocniczym krakowskim i biskupem tytularnym Ombi. Sakrę biskupią przyjął 28 września 1958 r. w katedrze na Wawelu z rąk abp. Eugeniusza Baziaka. Mianowany arcybiskupem metropolitą krakowskim 13 stycznia 1964 r. 26 czerwca 1967 r. został kreowany kardynałem prezbiterem. Wybrany papieżem 16 października 1978 r., przybrał imię Jan Paweł II. Uroczyście zainaugurował pontyfikat 22 października 1978 r.

Jego ponad 26-letni okres służby w Kościele powszechnym okazał się najdłuższym pontyfikatem w XX-stuleciu i trzecim co do długości w dziejach Kościoła. Był jednocześnie najbardziej rekordowym, i to pod wieloma względami, np. co do liczby podróży zagranicznych – 104 i odwiedzonych podczas nich krajów – 129, przemierzonych kilometrów – prawie 1,3 mln, przeprowadzonych beatyfikacji – 148 i kanonizacji – 51 oraz ogłoszonych podczas nich błogosławionych – 1343 i świętych – 482.

Źródło: WWW.DEON.PL

Więcej miejsc parkingowych w centrum wsi

Gmina Mszana Dolna zakończyła realizację inwestycji pn. „Budowa ogólnodostępnych miejsc postojowych w centrum wsi Olszówka poprzez remont drogi gminnej wraz z budową zatok parkingowych, przebudową drogi wewnętrznej, rozbudową placu postojowego, budową kanalizacji opadowej”. Wykonawcą prac budowlanych była firma W. P. P. U. H. „JANDA” Janina Duda Łostówka 271, 34-730 Mszana Dolna. W ramach inwestycji wykonano 57 zatok parkingowych w ciągu drogi gminnej, 27 miejsc postojowych na placu przy kościele, wykonano drogę wewnętrzną o nawierzchni asfaltowej do boiska sportowego „Ostra” Olszówka o długości 76 m oraz zmodernizowano drogę gminną Olszówka-Zarąbki na długości 126 m. Gmina Mszana Dolna uzyskała na realizację zadania dofinansowanie z PROW w wysokości 142 187,00 zł, natomiast całość inwestycji wyniosła 468 039,28 zł.

JAROSŁAW JURCZAK

Skanalizowane Łętowe

Zakończyły się prace przy budowie kanalizacji sanitarnej we wsi Łętowe.

Zadanie dofinansowane ze środków:
– PROW w ramach działania „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej na lata 2007-2013. Wysokość dotacji: 1 717 487,00 zł.

– ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie – preferencyjna pożyczka w wysokości: 2 990 919,92 zł.

– ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska w Warszawie, dotacja w wysokości 45% wysokości kosztów budowy przyłączy kanalizacyjnych.

Całkowity koszt zadania:

– prace budowlane: 6 111 621,33 zł, w tym koszt budowy przyłączy kanalizacyjnych: 320 280,83 zł (w tym dota-

cja z NFOŚiGW w Warszawie: 144 126,37 zł)

– nadzór inwestorski: 41 820,00 zł (w tym dotacja z NFOŚiGW w wysokości 7 605 zł)

– nadzór autorski: 33 652,80 zł

W ramach umowy podstawowej wykonano: 169 przyłączy kanalizacyjnych.

Rozbudowa kanalizacji w Kasince Matej

Gmina Mszana Dolna ogłosiła przetarg na budowę przyłączy kanalizacyjnych w Kasince Matej w ramach dofinansowania z NFOŚiGW w Warszawie.

Złożono trzy oferty. Rozpoczęcie robót nastąpi niezwłocznie po podpisaniu umowy z wybranym wykonawcą.

EDYTA TROMICZAK-KRZANIK

RADNI UCHWALILI

VII sesja, 30 marzec 2015r.

- 1) VII/45/2015 w sprawie zmian w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2015.
- 2) VII/46/2015 w sprawie zmian budżetu Gminy Mszana Dolna na 2015 rok.
- 3) VII/47/2015 w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Mszana Dolna.
- 4) VII/48/2015 w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji na prowadzenie publicznych i niepublicznych: przedszkoli, szkół i innych form wychowania przedszkolnego zakładanych i prowadzonych na terenie Gminy Mszana Dolna przez osoby fizyczne i osoby prawne nie będące jednostkami samorządu terytorialnego oraz trybu i zakresu przeprowadzania kontroli prawidłowości wykorzystania udzielonej dotacji.
- 5) VII/49/2015 w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Mszana Dolna w 2015 roku.
- 6) VII/50/2015 w sprawie zgody na przedłużenie umowy dzierżawy miejsca w budynku Zespołu Placówek Oświatowych w Kasince Matej.
- 7) VII/51/2015 w sprawie zaopiniowania projektu uchwały Sejmiku Województwa Małopolskiego w sprawie wyznaczenia aglomeracji Mszana Dolna.
- 8) VII/52/2015 określenia kryteriów wraz z liczbą punktów oraz dokumentów niezbędnych do potwierdzenia tych kryteriów na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego do publicznych: przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz publicznych innych form wychowania przedszkolnego prowadzonych przez Gminę Mszana Dolna.
- 9) VII/53/2015 w sprawie przystąpienia Gminy Mszana Dolna do Stowarzyszenia o nazwie „Forum Gmin Beskidu Wyspowego”.
- 10) Nr VII/54/2015 w sprawie udzielenia upoważnienia do wydawania decyzji administracyjnych.
- 11) VII/55/2015 w sprawie przystąpienia do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Mszana Dolna wsi Kasina Wielka.
- 12) VII/56/2015 w sprawie przystąpienia do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Mszana Dolna wsi Kasina Wielka.

Czy to już finał sporu o dzierżawę gminną w Mszanie Górnej

Dokończenie ze str. 2

Istotną rolę w załatwieniu tej sprawy odegrał Michał Mysza – sołtys Mszany Górnej, który wnioskował do gminy o sformalizowanie i zalegalizowanie prowadzonej tam działalności, w celu zmniejszenia uciążliwości, jakiej doświadczali żyjący w pobliżu mieszkańcy wsi, jak również aby społeczność gminna korzystała z dochodów pochodzących z dzierżawy swojej nieruchomości. W efekcie działań podjętych przez gminę, trzech przedsiębiorców zawarło umowy dzierżawy.

Jedna z firm wystąpiła do sądu o zasiedzenie zajmowanego terenu. W 2014 roku Gmina, przy wydatnej pomocy zaangażowanego w załatwienie tej sprawy Michała Myszy – sołtysa wsi, a także przedstawionych przez niego świadków wygrała sprawę w sądzie i odzyskała ponownie teren.

W tym czasie pozostali przedsiębiorcy korzystali z terenów dzierżawionych w celu prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej, a do gminy zaczęły wpływać opłaty z tytułu czynszu dzierżawnego. Środki te zasilają budżet gminy. Jednak w roku 2014 mieszkańcy Mszany Górnej zaczęli protestować przeciw takiemu wykorzystywaniu terenów nadrzecznych. Skarżyli się na bałagan, hałas, nieprzeprzekanie przez pracowników ciszy nocnej, wszędobylski kurz i rażąco nieestetyczny wygląd przestrzeni widocznej dla przejeżdżających drogą główną, którzy mogli odnieść wrażenie, że miejscowość jest zaniedbana i nieatrakcyjna, co kłóci się z prawdą o Mszanie Górnej. Domagali się natychmiastowego usunięcia przedsiębiorców z terenu gminnego oraz doprowadzenia terenu do stanu pierwotnego. W związku z powyższym zorganizowano spotkanie w gronie

mieszkańców, przedsiębiorców, radnych i sołtysa, które odbyło się w terenie. Po burzliwej dyskusji podczas kilku spotkań, w czasie których każda ze stron miała możliwość przedstawienia swoich racji, obaw i postulatów, udało się osiągnąć pewien kompromis. Mieszkańcy zgodzili się na kontynuację dzierżaw pod określonymi warunkami. W szczególności ustalono następujące zasady:

- bezwzględne ograniczenie dzierżawionego terenu i zakaz zawierania umów z kolejnymi dzierżawcami;
- bezwzględne przestrzeganie ciszy nocnej przez pracowników przedsiębiorstw;
- utrzymanie porządku (w szczególności zakaz wywożenia przez dzierżawców zanieczyszczeń na drogę główną);
- utwardzenie zjazdów z drogi wojewódzkiej;
- widoczne oznakowanie terenów dzierżawionych;
- inwestowanie środków pochodzących z czynszów dzierżawnych na zagospodarowanie pozostałej części działki gminnej, zgodnie z jej docelowym przeznaczeniem (sport i rekreacja). Mieszkańcy oczekują przede wszystkim wybudowania ogólnodostępnych boisk do siatkówki plażowej i piłki nożnej, placu zabaw, wyznaczenia i utwardzenia alejek spacerowo-rowerowych, utworzenia pasa zieleni od strony drogi głównej oraz wyposażenia terenu w elementy małej architektury tj. ławeczki, kosze na śmieci.

Mieszkańcy wybrali spośród siebie sześciuosobowy komitet powołany do reprezentacji ogółu społeczności dolnej części wsi w tej sprawie.

Sierpniowa powódź w 2014 roku oddaliła w czasie dalsze działania. Sprawa wróciła wiosną bieżącego roku, kiedy to zleciłem opracowanie koncepcji zagospodarowania części tego terenu zgodnie

z wytycznymi mieszkańców. Pomysł zagospodarowania działki przedstawiła do akceptacji przez mieszkańców wsi radna – Dorota Mucha. Po uwzględnieniu uwag mieszkańców, koncepcja uzyskała akceptację. Niektórzy mieszkańcy nadal zgłaszali sprzeciw wobec przyjętego toku postępowania. W dalszym ciągu nie godzą się z zamiarem przedłużenia dzierżaw, nawet w zamian za zagospodarowanie pozostałej części przestrzeni nad rzeką dla potrzeb rekreacji i sportu. Kolejne spotkanie z mieszkańcami, które zainicjowałem, odbyło się w Mszanie Górnej w sali konferencyjnej budynku socjalnego LKS Witów. Spotkanie miało na celu przedstawienie mieszkańcom dwóch wariantów rozwiązania problemu do wyboru. I wariant zakładał przedłużenie dzierżaw na 3 lata

Mieszkańcy domagali się natychmiastowego usunięcia przedsiębiorców z terenu gminnego oraz doprowadzenia terenu do stanu pierwotnego. W związku z powyższym zorganizowano spotkanie w gronie mieszkańców, przedsiębiorców, radnych i sołtysa, które odbyło się w terenie.

(bez możliwości kontynuacji) w zamian za zagospodarowanie pozostałej części terenu ze środków pochodzących z czynszów dzierżawnych. II wariant zakładał natychmiastowe opuszczenie terenów gminnych przez dzierżawców i pozostawienie działki w dotychczasowym kształcie. Poinformowano mieszkańców, że wobec pilnych potrzeb związanych z odbudową infrastruktury zniszczonej przez powódź oraz planowanymi

iałkę ?

w Mszanie Górnej inwestycjami, w najbliższym czasie gmina nie znajdzie środków na zagospodarowanie tego terenu. Nawet gdyby pojawiła się możliwość pozyskania dotacji ze środków Unii Europejskiej, to potrzebny będzie wkład własny, którego w obecnej sytuacji gmina nie zabezpieczy, ponieważ pilniejsze jest wykonanie kanalizacji, modernizacji ośrodka zdrowia, a także budowa sali gimnastycznej w Mszanie Górnej. Katarzyna Szybiak, zastępca wójta, prowadząca spotkanie, poinformowała, że od decyzji mieszkańców uzależniam dalsze procedowanie w sprawie ewentualnego przedłużenia dzierżaw. Mieszkańcy obecni na spotkaniu, nie zdecydowali się jednak przeprowadzić głosowania, twierdząc, że nie mogą się wypowiadać za osoby nieobecne. W tej sytuacji zastępca wójta zaproponowała, aby poznać opinie wszystkich mieszkańców. Przedstawiciele mieszkańców przejdą od domu do domu, wzdłuż działki gminnej (osiem osiedli) i zbiorą oświadczenia od lokatorów, który wariant spośród przedstawionych popierają. Obecni na spotkaniu zgodzili się z tą propozycją, a radna Dorota Mucha zobowiązała się przeprowadzić badanie. Od jego wyników uzależniono dalsze decyzje.

Opracowano wzór oświadczenia, w którym każdy mógł poprzeć jeden ze szczegółowo opisanych dwóch wariantów. Dorota Mucha wraz z członkiem komitetu reprezentującego mieszkańców dostarczyli oświadczenia do wszystkich domów w obrębie osiedli wskazanych na spotkaniu. Następnie oświadczenia zostały policzone przez komitet wyłoniony spośród mieszkańców (bez udziału gminy). Wynik badania przedstawiono mi w formie protokołu. Większość mieszkańców, którzy zajęli stanowisko

w przedmiotowej sprawie wypowiedzia się za wariantem nr I, czyli maksymalnie 3-letnią dzierżawą na ściśle określonych warunkach, w zamian za zagospodarowanie pozostałej części terenu. Ponieważ działka w Mszanie Górnej pozostaje własnością całej gminy, o jej dalszych losach powinna zadecydować Rada Gminy, wobec tego podjąłem decyzję o przedstawieniu Radzie Gminy projektów uchwał, zezwalających na dalsze dzierżawy części działki gminnej. Na ostatniej sesji projekty uchwał zostały pozytywnie przyjęte przez większość radnych.

Wobec zarzutów, że wójt działa na korzyść przedsiębiorców, pomijając głos i potrzeby mieszkańców, a także wobec rozpowszechnianych opinii, że narusza prawo, informuję, że działania gminy mają na celu doprowadzenie działki w Mszanie Górnej do stanu zgodnego z planem zagospodarowania przestrzennego (teren przeznaczony na sport i rekreację). W wyniku dzierżaw nie powstaną na tym terenie żadne trwałe budowle zmieniające charakter tego obszaru. Dzięki takiemu działaniu gmina pozyska środki na urządzenie części działki zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego. Dzierżawcy zaś będą mieli czas i możliwość znalezienia innej lokalizacji na prowadzenie swojej działalności. Nie bez znaczenia w sprawie jest również fakt, że przedsiębiorcy zatrudniają także mieszkańców gminy.

Projekty uchwał były szczegółowo omówione na komisjach Rady Gminy i zyskały akceptację większości. Teraz kolejnym krokiem będzie określenie zakresu prac do wykonania dla poszczególnych dzierżawców oraz zagwarantowanie w umowach sankcji za nie wywiązanie się z wcześniejszych ustaleń. Projekty umów zostaną także skonsultowane z mieszkańcami przed podpisaniem. Mam nadzieję, że działania wójta są transparentne, a sposób postępowania gminy oraz kierowanie się wolą większości, zostanie zaakceptowany przez mieszkańców, także tych mających w sporze odmienne zdanie.

BOLESŁAW ŻABA

RADNI UCHWALILI

13) VII/57/2015 w sprawie przystąpienia do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Mszana Dolna wsi Kasina Wielka.

14) VII/58/2015 w sprawie przystąpienia do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Mszana Dolna wsi Kasina Wielka

15) VII/59/2015 w sprawie przystąpienia do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Mszana Dolna wsi Łętowe.

16) VII/60/2015 w sprawie przystąpienia do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Mszana Dolna wsi Łostówka.

17) VII/61/2015 w sprawie przystąpienia do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Mszana Dolna wsi Łostówka.

18) VII/62/2015 w sprawie przystąpienia do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Mszana Dolna wsi Raba Niżna.

19) Nr VII/63/2015 w sprawie przystąpienia do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Mszana Dolna wsi Raba Niżna.

20) VII/64/2015 w sprawie przystąpienia do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Mszana Dolna wsi Raba Niżna.

21) VII/65/2015 w sprawie przystąpienia do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Mszana Dolna wsi Raba Niżna.

VIII sesja, 16 kwiecień 2015r.

1) VIII/66/2015 w sprawie powołania Obwodowej Komisji Wyborczej Nr 4 dla Sołectwa Kasinka Mała.

2) VIII/67/2015 w sprawie powołania Obwodowej Komisji Wyborczej Nr 5 dla Sołectwa Kasinka Mała.

3) VIII/68/2015 w sprawie powołania Obwodowej Komisji Wyborczej Nr 6 dla Sołectwa Lubomierz.

4) VIII/69/2015 w sprawie powołania Obwodowej Komisji Wyborczej Nr 8 dla Sołectwa Łostówka.

5) VIII/70/2015 w sprawie powołania Obwodowej Komisji Wyborczej Nr 10 dla Sołectwa Olszówka.

Nagrody Top Inwestycje Komunalne 2015 wręczone

Mszana Dolna znalazła się wśród wyróżnionych w konkursie Top Inwestycje Komunalne 2015. Uroczyste ogłoszenie wyników odbyło się w Międzynarodowym Centrum Kongresowym w Katowicach.

Nagrodzonych – Czerwionka-Leszczyny, Dąbrowa Górnicza, Gdańsk, Katowice, Łódź, Mszana Dolna, Olsztyn, Sopot i Wrocław – wyróżniono za najlepsze praktyki inwestycyjne w samorządach. Uroczysta gala towarzyszyła Europejskiemu Kongresowi Gospodarczemu – największej imprezie biznesowej w Europie Środkowej, która odbywa się od 20 do 22 kwietnia w Katowicach.

– *Samorząd terytorialny w Polsce odgrywa szczególną rolę w zmianach, jakie przeżywa nasz kraj. Dzięki takim inwestycjom żyje nam się lepiej i wygodniej. Wpływają one na atrakcyjność tych miast,*

regionów i całego kraju. Wraz z Portalem Samorządowym pokazujemy takie dobre przykłady – powiedział Wojciech Kuśpik, prezes PTWP, inicjator EEC. – Wiemy, jak ważne są spotkania biznesu i samorządu. Z tych spotkań wynika wiele konkretnych inwestycji – dodał.

Zdaniem redaktora naczelnego serwisu Portalsamorzadowy.pl Rafała Kergera, inwestycje komunalne to najważniejsze zadanie samorządu w ubiegłej i trwającej perspektywie finansowej UE. – *Dzięki Top Inwestycjom Komunalnym tworzymy bazę najlepszych inwestycyjnych praktyk w polskich samorządach – to najważniejszy walor konkursu.*

Najwięcej głosów czytelników serwisu Portalsamorzadowy.pl otrzymała rewitalizacja zabytkowego osiedla patronackiego kopalni Dębieńsko w Czerwionce-Leszczynach. Burmistrz tego miasta Wiesław Janiszewski podkreślił,

że w jego samorządzie postawiono na jakość życia mieszkańców.

– *Ta inwestycja dotyczy perełki architektonicznej miasta. W tym obszarze jest olbrzymi potencjał turystyczny, rekreacyjny, a także promocyjny – zaznaczył.*

Dziękując za wyróżnienie, prezydent Olsztyna Piotr Grzymowicz przypomniał, że miasto ma w swoich granicach 15 jezior. Nad jeziorem Ukiel powstaje nowoczesny, wielofunkcyjny kompleks sportowo-rekreacyjny.

Marek Cieślak, wiceprezydent Łodzi podkreślił, że władze miasta pokazują,

jak zrewitalizować stary teren pofabryczny, jak wpuścić świeże pomysły do miasta.

Bolesław Żaba, wójt Mszany Dolnej powiedział, że w przypadku Mszany Dolnej oraz gmin partnerskich docenione zostały działania proekologiczne, ograniczenie niskiej emisji.

– Zrealizowaliśmy do tej pory 2300 instalacji solarnych. Realizujemy drugą część projektu – kolejne 1400 instalacji solarnych – zapowiedział Bolesław Żaba.

Głos zabrał także Marcin Krupa, prezydent Katowic: *– Mam nadzieję, że najszczęśliwszy okres w jego życiu przed nim, nie spocznie na laurach i zrealizuje jeszcze wiele ciekawych inwestycji – powiedział.*

Nagrody wręczali m.in. Małgorzata Skucha, prezes NFOŚiGW, Olgierd Dziekoński, minister w kancelarii prezydenta, europoseł Jan Olbrycht oraz Sławomir Majman, prezes PAIiZ.

Pełna lista wyróżnionych inwestycji:

– Odnawialne źródła energii w Mszanie Dolnej oraz gminach partnerskich – liderem projektu jest gmina Mszana Dolna. Przedsięwzięcie realizowane jest z gminami ościennymi:

Kamienica, Raba Wyżna, Niedźwiedź, Dobra oraz w mieście Mszana Dolna. W 2014r. zamontowano na terenie tych gmin prawie 2300 instalacji na budynkach mieszkalnych. Do projektu zgłoszono też 6 instalacji w budynkach publicznych. Podstawowym celem jest ochrona środowiska poprzez zmniejszenie zużycia węgla i gazu. Wartość inwestycji to ok. 36,4 mln zł.

– Budowa całorocznej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej nad jeziorem Krzywym w Olsztynie.

– Rewitalizacja zabytkowego osiedla patronackiego kopalni Dębieńsko w Czerwionce-Leszczynach.

– Afrykarium na terenie ZOO we Wrocławiu.

– Siedziba Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach.

– Kompleksowe przygotowanie terenu inwestycyjnego „Tucznowa” w Dąbrowie Górniczej.

– Sopocki Inkubator Przedsiębiorczości Społecznej.

– Europejskie Centrum Solidarności w Gdańsku.

– Inkubator Kultury – Art_Inkubator w Łodzi.

Źródło: PORTALSAMORZADOWY.PL

RADNI UCHWALILI

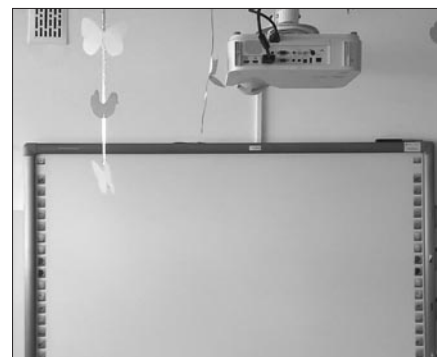
6) VIII/71/2015 w sprawie powołania Obwodowej Komisji Wyborczej Nr 11 dla Sołectwa Raba Niżna.
7) VIII/72/2015 w sprawie pozbawienia statusu pomnika przyrody.

IX sesja, 30 kwiecień 2015r.

- 1) IX/73/2015 w sprawie zmian budżetu Gminy Mszana Dolna na 2015 rok.
- 2) IX/74/2015 w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Mszana Dolna.
- 3) IX/75/2015 w sprawie zmiany uchwały Rady Gminy Mszana Dolna Nr XLVII/517/2014 z dnia 23 czerwca 2014 r. w sprawie określenia metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia stawki opłaty oraz ustalenia stawki opłat za odbiór pojemników z odpadami komunalnymi, o określonej pojemności.
- 4) IX/76/2015 w sprawie zmiany uchwały Rady Gminy Mszana Dolna Nr XLI/458/2014 z dnia 10 lutego 2014 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych.
- 5) IX/77/2015 w sprawie rozpatrzenia skargi na Wójta Gminy Mszana Dolna.

X sesja 14 maja 2015r.

- 1) Nr X/78/2015 w sprawie zmian budżetu Gminy Mszana Dolna na 2015 rok.
- 2) Nr X/79/2015 w sprawie zmiany uchwały nr XXVI/269/2012 Rady Gminy Mszana Dolna z dnia 28 września 2012r. w sprawie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Mszana Dolna na lata 2013 – 2017.
- 3) Nr X/80/2015 w sprawie wyrażenia zgody na nabycie zabudowanej nieruchomości położonej w Łętowie.
- 4) Nr X/81/2015 w sprawie rozpatrzenia skargi na wójta Gminy Mszana Dolna.
- 5) Nr X/82/2015 w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy dzierżawy części działki ewid. nr 518/2 oznaczonej literą „D” położonej w Mszanie Górnej,
- 6) Nr X/83/2015 w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy dzierżawy części działki ewid. nr 518/2 oznaczonej literą „F” położonej w Mszanie Górnej,
- 7) Nr X/84/2015 w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy dzierżawy części działki ewid. nr 518/2 oznaczonej literą „M” położonej w Mszanie Górnej. ■

Przedszkola w szkołach

„Modernizacja oddziałów przedszkolnych w Gminie Mszana Dolna” – to tytuł projektu realizowanego przez Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół od września 2014 r. do czerwca br. w ramach Poddziałania 9.1.1 Zmniejszanie nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 w zakresie przygotowania oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych do świadczenia wysokiej jakości usług na rzecz dzieci w wieku przedszkolnym.

Celem działań, realizowanych w ramach projektu, jest poprawa warunków funkcjonowania istniejących oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, prowadzonych przez gminę oraz przygotowanie ich do świadczenia wysokiej jakości usług na rzecz dzieci w wieku przedszkolnym. Modernizacja

oddziałów przedszkolnych przyczyni się również do likwidacji barier w dostępie do edukacji przedszkolnej. Przedszkola, które są w trakcie modernizacji mieszczą się w szkołach podstawowych nr 1 i 2 w Lubomierzu, nr 2 i 3 w Kasince Małej, nr 1 w Mszanie Górnej, Łętowem oraz Glisnem.

Zgodnie z koncepcją resortu edukacji, od 1 września 2015 r. gminy zostaną zobowiązane do zapewnienia wszystkim dzieciom czteroletnim, a od 1 września 2017 r. również wszystkim dzieciom trzyletnim miejsca realizacji wychowania przedszkolnego. Zakres planowanych modyfikacji zawiera również propozycję przekształcenia z dniem 1 września 2016 r. oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych w przedszkola, przy jednoczesnym utworzeniu zespołów szkolno-przedszkolnych. Wprowadzenie powyższych zmian będzie wymagało przeprowadzenia działań umożliwiających dostosowanie ośrodków wychowa-

nia przedszkolnego do realizacji nowych zadań, zwłaszcza, że objęcie od września 2014 r. obowiązkiem szkolnym części dzieci 6-letnich spowoduje, iż zwolnią się miejsca przedszkolne, z których będą mogły skorzystać dzieci młodsze.

Realizowany projekt, obejmuje następujące zadania:

1. Organizacja oraz doposażenie placów zabaw dla oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych;
2. Dostosowanie toalet dla potrzeb dzieci w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych;
3. Wyposażenie oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych, w tym:

1) wyposażenie do utrzymania czystości w pomieszczeniach, doposażenie kuchni,

2) meble i wyposażenie oddziałów przedszkolnych (krzeselka, stoliki, biblioteczki, szafki itp.),

3) rolety okienne,

4) wyposażenie wypoczynkowe (fótzeczka, pufy, materace itp.),

5) meble do szatni i innych pomieszczeń gospodarczych,

6) zabawki i pomoce dydaktyczne,

7) artykuły plastyczne,

8) wyposażenie zapewniające bezpieczne warunki opieki nad dziećmi (zabezpieczenia kątów i gniazdek, gaśnice, apteczki itp.),

9) zabezpieczenia grzejników,

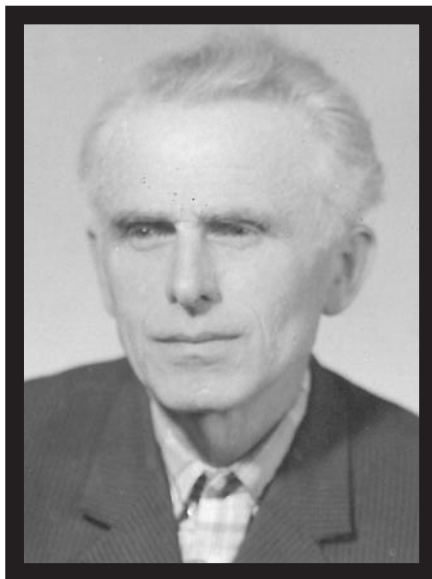
10) sprzęt ICT, audiowizualny, tablice interaktywne z oprogramowaniem, drukarki, kserokopiarki.

AGATA CHORAĞWICKA

Zmarł Władysław Szczypka – wieloletni sołtys Kasinki Małej, zasłużony społecznik

12 maja 2015r., w wieku 87 lat, zmarł Władysław Szczypka, który przez 25 lat nieprzerwanie był sołtysiem Kasinki Małej. Urodził się 18 maja 1928r. Całe swoje życie związał z Kasinką Małą.

Swoją pracę społeczną na rzecz wsi rozpoczął w znamienym dla Polski roku 1978. Sołtysował nieprzerwanie do 2003 r. Dzięki jego ogromnemu zaangażowaniu wieś jako jedna z pierwszych w gminie Mszana Dolna została zgazyfikowana i stelefonizowana; wybudowano tutaj wiele kilometrów dróg asfaltowych, a w centrum miejscowości powstało oświetlenie uliczne. Znacznie przyczynił się do elektryfikacji wsi. Był jednym z inicjatorów budowy nowego budynku Szko-

Władysław Szczypka

ły Podstawowej nr 1, w której po reformie oświaty swoją siedzibę znalazło również Gimnazjum, oraz ośrodka zdrowia. Starał się o budowę Szkoły Podstawowej nr 3 i rozbudowę Szkoły Podstawowej nr 2. Jako członek Polskiego Stronnictwa Ludowego bardzo dbał o upamiętnienie poległych w strajku chłopskim mieszkańców Kasinki Małej, troszcząc się o pomniki postawione na pamiątkę tragicznych wydarzeń z 1937r. oraz organizując uroczystości rocznicowe.

Za swoją działalność społeczną został wielokrotnie odznaczony, m.in. Złotym Krzyżem Zasługi (1984 r.), Medalem 40-lecia Polski Ludowej (1984 r.) oraz po raz drugi Złotym Krzyżem Zasługi (2005 r.).

MAGDALENA POLAŃSKA

Instalacje solarne wykonane fachowo

25 marca odbył się śródkresowy przegląd instalacji solarnych, wykonanych w ramach realizacji zadania pn. „Montaż kolektorów słonecznych na terenie Gmin Mszana Dolna, Raba Wyżna, Niedzwiedź, Kamienica, Dobra oraz Miasta Mszana Dolna w ramach projektu Odnawialne źródła energii w Mszanie Dolnej oraz gminach partnerskich”.

Wzięli w nim udział przedstawiciele strony szwajcarskiej: Roland Python – dyrektor Polsko-Szwajcarskiego Biura Współpracy przy Ambasadzie Szwajcarskiej w Polsce, Sylwia Stomiak – koordynator obszaru Infrastruktura i Środowisko, Biuro Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy, Jovanka Rouss – menadżer ds. projektów infrastrukturalnych w Szwajcarii, oraz przedstawiciele Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju, a także Władzy Wdrażającej Programy Europejskie i ekspert techniczny. Wizytujący odwiedzili budynki, w których w ramach robót uzupełniających, przewidzianych w zamówieniu podstawowym, wykonano instalacje solarne. Wizytacja strony szwajcarskiej po raz kolejny potwierdziła fachowość oraz wysoką jakość wykonanych instalacji solarnych w ramach realizowanego przez gminę Mszana Dolna projektu.

Wcześniej, w ramach realizacji umowy na zamontowanie do-

datkowych 1020 instalacji solarnych w gminie Mszana Dolna i gminach partnerskich, w dniach 18 marca do 24 marca br. w każdej gminie objętej zadaniem przeprowadzono obowiązkowe szkolenia dla beneficjentów zakwalifikowanych do udziału w projekcie. Tym samym realizacja tej umowy została rozpoczęta. Następnym etapem będzie wykonanie projektów instalacji solarnych w budynkach objętych projektem.

BEATA PALUSZEK

25 lat temu...

25 lat temu 27 maja 1990 roku, odbyły się wybory do Rady Miasta i Gminy Mszana Dolna. To drugie ważne wybory po 4 czerwca 1989 roku, które zmieniały polską rzeczywistość. Wybory ważne z punktu widzenia ustrojowego Polski, ale ważne także dla nas – ludzi tu mieszkających. Zaufaniem wyborcy obdarzyli wtedy 29 radnych. Mandaty w poszczególnych miejscowościach zdobyli:

- **Mszana Dolna:** Dzieńto Stanisław, Kowal Eugeniusz, Kurek Zbigniew, Liszka Edward, Łabuz Kazimierz, Szynalik Jakub, Surówka Bogdan, Mikołajko Jan.
- **Glisne:** Łazarczyk Jan,
- **Kasinka Mała:** Nawara Stefan, Stożek Franciszek, Zięba Stanisław, Filipiak Czesław,
- **Kasina Wielka:** Lulek Józef, Kubowicz Kazimierz, Chrustek Stanisław, Żaba Bolestaw,
- **Lubomierz:** Adamczyk Jan, Krzysztofiak Julia, Pajdzik Józef,
- **Łętowe:** Kazimierz Pajdo,
- **Łostówka:** Chorągwicki Jan, Olgiela Franciszek,
- **Mszana Górna:** Kuc Jan, Dawiec Józef, Białoń Stanisław,

- **Olszówka:** Kościelniak Jan, Chorążak Józef,
- **Raba Niżna:** Patalita Tadeusz.

Każdy z nas miał pewne doświadczenia życiowe, pewną wiedzę i wyobrażenie o tym, jak powinniśmy funkcjonować, jak obradować, podejmować decyzje. Niewielu z nas miało wtedy doświadczenie w pracy samorządowej – uczyliśmy się tego wszystkiego i uczymy się także dzisiaj. Funkcjonowanie Rady i pozycja radnego na przestrzeni 25 lat zmieniała się, a i wydaje się, że wtedy „była ważniejsza”, a i zachowania radnych były bardziej autentyczne i bardziej szczerze w swoich intencjach. Czy to było lepiej, czy gorzej ocenę pozostawiam Państwu. Różnie potoczyły się losy poszczególnych radnych. Jedni byli radnymi przez jedną kadencję inni przez kilka kadencji, szczególnie trzeba wymienić Chrustka Stanisława i Pajdo Kazimierza.

Na wieczną służbę odeszli: Dawiec Józef, Kowal Eugeniusz, Kościelniak Jan, Zięba Stanisław, Łazarczyk Jan, Dzieńto Stanisław.

Wszystkich radnych pierwszej i kolejnych kadencji serdecznie pozdrawiam, a szczególnie „VI kadencję”, której miałem zaszczyt przewodniczyć.

JAN CHORAĞWICKI

Bezpieczne wakacje

Jak co roku w wakacje funkcjonariusze policji prowadzić będą akcję, której celem jest bezpieczny wypoczynek mieszkańców i turystów, a przede wszystkim dzieci i młodzieży.

Oto kilka porad dotyczących bezpiecznego wakacyjnego wypoczynku:

1. Powinniśmy się kąpać tylko w miejscach strzeżonych i pod żadnym pozorem nie wolno wchodzić do wody w miejscach zabronionych.
2. Dzieci powinny bawić się nad wodą tylko pod czujną opieką dorosłych.
3. Gdy wchodzimy z dziećmi do wody zabezpieczmy je w specjalne rękawki.
4. Pod żadnym pozorem nie wolno wchodzić do wody po wypiciu alkoholu.
5. Po dłuższym leżeniu na słońcu nie wchodzimy od razu do wody, najpierw zmoczmy ciało. W ten sposób unikniemy szoku termicznego.
6. Skaczmy „na główkę” tylko na basenach. Dno naturalnego zbiornika może się zmienić w ciągu kilku dni.
7. Dzieci, szczególnie te najmłodsze, nie powinny bawić się w roboczej części gospodarstwa rolnego, gdyż może to być dla nich niebezpieczne (w trakcie zabawy często dochodzi do upadków z drabiny, pogryzienia przez zwierzęta, skaleczenia, oparzenia, porażenia prądem, zatrucia środkami ochrony roślin). Ponadto przebywanie w pomieszczeniach gospodarczych małych dzieci może być szkodliwe ze względu na: zakażenie drobnoustrojami chorobotwórczymi (choroby odzwierzęce), choroby układu pokarmowego, infekcje skóry i górnych dróg oddechowych, czy pyłopochodne choroby układu oddechowego.
8. Używajmy sprawnego i w pełni wyposażonego roweru, skutera, motocykla i samochodu.
9. W czasie jazdy rowerem lub skuterem używajmy kasku.
10. Przestrzegajmy przepisów drogowych, obowiązują one wszystkich uczestników ruchu drogowego (zwróćmy uwagę na zmiany wprowadzone w tym roku w kodeksie drogowym).

TELEFON ALARMOWY

112 – telefon alarmowy służb ratowniczych.

ANNA PEKAŁA
KOMENDANT KOMISARIATU POLICJI
W MSZANIE DOLNEJ

Bogu na chwałę, ludziom na pożytek

3 maja druhowie Ochotniczej Straży Pożarnej w Glisnem oraz społeczność Szkoły Podstawowej obchodzili dzień swojego patrona – świętego Floriana. Tegoroczne uroczystości były szczególnie, ponieważ z inicjatywy druhów strażaków została ufundowana tablica upamiętniająca śp. ks. Józefa Karpierza oraz śp. Jana Łazarczyka, którzy byli inicjatorami wielu przedsięwzięć dla dobra mieszkańców Glisnego.

Uroczystości rozpoczęły się mszą świętą w kościele pod wezwaniem NSPJ w Glisnem pod przewodnictwem ks. infułata Jakuba Gila, koncelebrowa-

nej przez ks. prałata Jana Franczaka i ks. proboszcza Andrzeja Sawulskiego, na którą przybyli m. in: wójt gminy Bolesław Żaba, przewodnicząca Rady Gminy Aleksandra Kania, zastępca wójta Katarzyna Szybiak, były wójt Stanisław Potaczek, prezes Miejsko-Gminnego Zarządu OSP Tadeusz Patalita, Czesław Liszka, strażacy OSP Glisne, uczniowie, nauczyciele, rodziny śp. ks. Józefa i śp. Jana Łazarczyka, przyjaciele i mieszkańcy pamiętający o ich zasługach.

Następnie na podwórku Szkoły Podstawowej w Glisnem nastąpił najważniejszy punkt uroczystości – odsłonięcie i poświęcenie tablicy

upamiętniającej wieloletniego proboszcza ks. Józefa Karpierza oraz inicjatora budowy remizy i naczelnika OSP w Glisnem Jana Łazarczyka. Po powitaniu gości przez prezesa OSP w Glisnem Jana Aleksandrowicza odsłonięcia dokonały: Maria Pieron, siostra ks. Józefa, oraz Maria Łazarczyk, żona Jana Łazarczyka, a księża poświęcili tablicę pamiątkową. Podczas przemówienia były sołtys Tadeusz Michorczyk wspominał o licznych dokonaniach oraz zasługach ks. Józefa i Jana Łazarczyka, którym mieszkańcy zawdzięczają między innymi budowę kościółka, remizy, telefonizację, gazyfikację wsi.

Po oficjalnych przemówieniach goście udali się do auli szkolnej, gdzie uczniowie zaprezentowali ciekawy program artystyczny przygotowany pod kierunkiem Zofii Kościelniak. Śpiewem oraz tańcem uczcili pamięć tych, dzięki którym mogą uczyć się w godnych warunkach.

ELŻBIETA PUSTELNIK

Reaguj na przemoc!

Przemoc domowa nie jest wyłącznie sprawą rodzinną, jest przestępstwem ściganym z urzędu, które policja lub prokurator mają obowiązek zwalczać niezależnie od inicjatywy Twojej lub innych osób. Przepisy prawa stają zawsze po stronie osób doświadczających przemocy.

Przemoc, wykorzystywanie, bicie, krzywdzenie osób bliskich jest przestępstwem, tak samo groźnym i podlegającym karze jak przemoc wobec obcych. Fakt zawarcia małżeństwa czy mieszkanie pod jednym dachem nie stanowi okoliczności zezwalającej na przemoc ani nie znosi odpowiedzialności za popełnianie czynów karanych przez prawo.

Nikt nie zasługuje na bicie, krzywdzenie, maltretowanie bez względu na to, co zrobił czy powiedział. Nikt nie ma prawa znęcać się, poniżać, bić innych. Nawet uzależnienie od alkoholu nie zwalnia od odpowiedzialności za czyny dokonywane pod jego wpływem. Alkohol jedynie ułatwia stosowanie przemocy. Sprawcy często piją po to, by znęcać się i bić swoich bliskich, a stanem nietrzeźwości próbują usprawiedliwić swoje zachowania, by uniknąć odpowiedzialności.

Nie ma też bezpośredniego związku między przemocą a chorobą psychiczną. Przemoc jest demonstracją siły i chęcią przejęcia całkowitej kontroli i władzy nad drugą osobą.

Przemoc w rodzinie występuje we wszystkich grupach społecznych, niezależnie od poziomu wykształcenia czy sytuacji materialnej. Rzadko jest jednorazowym incydentem. Jeżeli nie zostaną podjęte stanowcze działania wobec sprawcy – przemoc się powtórzy. Policja zwykle jest wzywana w ekstremalnych sytuacjach, gdy przemoc ma już długą historię. Osoby doświadczające przemocy naprawdę cierpią. Nikt nie lubi być bitym i poniżanym. To, że ofiary

nie odchodzą od sprawcy, wynika zwykle z ich zależności od sprawcy, z trudności mieszkaniowych, z przekonań odnośnie małżeństwa, z nacisków, jakim są poddawane ze strony sprawcy, a także rodziny, kolegów, sąsiadów.

Doświadczający przemocy domowej zawsze próbują się bronić, ich działania są jednak mało skuteczne. Wypróbowują różne, często nieracjonalne strategie obronne, które w konsekwencji powodują nasilenie przemocy.

Świadkowie przemocy często są jedy-nymi osobami, które mogą przerwać spiralę przemocy. O problemie mogą informować anonimowo. Nie wiąże się to z czasochłonnymi formalnościami.

Jak rozpoznać przemoc?

Charakteryzują ją następujące cechy:

- Intencjonalność – działania sprawcy nie są przypadkowe. Intencjonalność nie musi oznaczać celowego krzywdzenia ofiary i zadawania jej bólu. Sprawca przemocy dąży do uzyskania pełnej kontroli, władzy nad osobą doświadczającą przemocy, do jej bezwzględnego posłuszeństwa. Jest przekonany, że tylko on wie, co jest dobre dla pozostałych członków rodziny, a w związku z tym wyłącznie on ma prawo podejmować decyzje, ustalać zasady życia w rodzinie – pozostali muszą się podporządkować.
- Dysproporcja siły – nie chodzi tu jedynie o różnicę sił fizycznych, ale także przewagę związaną z pozycją społeczną, odpornością psychiczną, statusem materialnym itp. W związku opartym na przemocy jeden z partnerów czuje się silniejszy, a drugi – słabszy. W wyniku kolejnych aktów przemocy różnica sił coraz bardziej się pogłębia, ofiara przemocy staje się coraz bardziej bezradna, sprawca – coraz bardziej silny i bezkarny.
- Naruszanie godności i praw – sprawca przemocy narusza godność ofiary,

poniża ją, ośmiesza, pozbawia wszelkich praw (np. do kontaktów z rodziną, godziwych warunków życia, itp.)

- Powodowanie cierpienia i szkód – ofiary przemocy doznają zarówno szkód fizycznych, jak i psychicznych. W wyniku wieloletniej przemocy mogą dojść do przekonania, że zasługują na takie traktowanie.

Przemoc w rodzinie może dotyczyć osób dorosłych i dzieci. Szczególnie narażone są dzieci, osoby chore, starsze i niepełnosprawne.

Przemoc przybiera wiele form:

- Przemoc psychiczna – m. in.: wyśmiewanie religii, poglądów, pochodzenia, wyglądu, brak szacunku, narzucanie poglądów, krytyka, kontrolowanie i ograniczenie kontaktów z bliskimi osobami, rodziną, przyjaciółmi (dążenie do izolacji społecznej ofiary i odcięcia jej od źródeł wsparcia), ograniczanie pożywienia i snu, domaganie się posłuszeństwa, poniżanie, wyzywanie, zawstydzanie, upokarzanie czy stosowanie groźb.
- Przemoc seksualna – m.in.: wymuszanie nieakceptowanych praktyk seksualnych, pożycia seksualnego, gwałt w małżeństwie, wymuszanie seksu wraz z osobami trzecimi, sadyistyczne formy współżycia, krytyka zachowań seksualnych, demonstrowanie zazdrości, zmuszanie do oglądania pornografii. Gwałtem jest doprowadzenie innej osoby do poddania się czynowi nierządnemu lub do wykonania takiego czynu, stosując przemoc, groźbę bezprawną lub postępek. Każdy ma prawo do decydowania o swoim życiu intymnym. Akt ślubu nie odbiera tego prawa.
- Przemoc fizyczna – m.in.: odpychanie, obezwładnianie, popychanie, policzkowanie, duszenie, szczypanie, kopanie, bicie lub rzucanie w kogoś przedmiotami, bicie pięścią lub

- otwartą ręką, polewanie substancjami żrącymi, parzenie, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, nieudzielenie koniecznej pomocy, użycie broni itp.
- Przemoc ekonomiczna – m.in. zachowania utrudniające podjęcie zatrudnienia, odbieranie zarobionych pieniędzy, niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych rodziny, nieponoszenie kosztów utrzymania mieszkania.
- Zaniedbanie – to np. niezaspokajanie podstawowych potrzeb emocjonalnych i materialnych, zarówno w przypadku dziecka, rodziców, jak i innej osoby najbliższej – zależnej (zarówno z powodu złego stanu zdrowia, niepełnosprawności czy też wieku), brak zainteresowania i uwagi ze strony opiekunów, brak zapewnienia odpowiedniej opieki medycznej, nasilenie choroby spowodowane np. niepodawaniem lekarstw, brudna lub zniszczona odzież, niedostosowana do pogody i pory roku, a także niska waga i niedożywienie u osoby zaniedbywanej.

- jeżeli chcesz pozostać neutralny, możesz po prostu wezwać policję, nie rozmawiając o tym z nikim.
- Pamiętaj, że osoba krzywdzona może „kryć” sprawcę, ponieważ wstydzi się, jest zastraszona, słyszy na co dzień, że jest do niczego i nikt jej nie pomoże. Nie zniechęcaj się tym, tylko działaj!

ale jest jej trudno; pomóż jej to zrobić, zostań jej świadkiem na policji, w sądzie.

JEŻELI JESTEŚ OSOBĄ Z NAJBLIŻSZEJ RODZINY (rodzicem dorosłego dziecka doznającego/stosującego przemoc, siostrą, bratem, szwagrem, bratową):

JEŻELI JESTEŚ KOLEŻANKĄ (KOLEGĄ), PRZYJACIÓŁKĄ (PRZYJACIELEM), DOBRĄ ZNAJOMĄ (DOBRYM ZNAJOMYM) osoby krzywdzonej lub krzywdzącej:

- reaguj na każde zachowanie przemocowe, pokazując że Ci się to nie podobają, że nie zgadzasz się na to,
- rozmawiaj zarówno z osobą krzywdzoną, jak i krzywdzącą – w duchu, że takie zachowania niepokoją Cię i tak „nie może być”, nazywając przemoc, przemocą, mówiąc, że to przestępstwo,
- wyrażaj swoje oburzenie na zachowania przemocowe,

- wysłuchaj i uwierz w historię, którą opowiada osoba krzywdzona, nawet jeśli to trudne,
- powstrzymaj się od mówienia „A nie mówiłam: nie wychodź za tego drania” itp.,
- zapoznaj się z wiedzą na temat przemocy domowej i spróbuj przełamać swoje stereotypy,
- wyrażaj swoją negatywną opinię na temat przemocy w obecności sprawcy,
- pomóż wezwać policję
- umów się, że jeżeli osoba stosująca przemoc zacznie szaleć, przyjedziesz i pomożesz uruchomić interwencję policji.

REAGUJ NA PRZEMOC!

Dlaczego to jest takie ważne?

CO MOGĄ ZROBIĆ NAJBLIŻSI, ABY POMÓC WYJŚĆ Z SYTUACJI PRZEMOCY?

JEŻELI JESTEŚ SĄSIADEM osób krzywdzonych, słyszysz u sąsiadów awantury, krzyki dzieci, stłumione krzyki, nietypowe hałasy, obserwujesz, że sąsiadka ma siniaki (zaczęła chodzić w słonecznych okularach), możesz pomóc na kilka sposobów:

- porozmawiać z osobą krzywdzoną i powiedzieć jej, że domyślasz się, że w jej domu jest przemoc, zaoferować wezwanie policji czy inną pomoc;
- jeżeli masz więcej odwagi, możesz porozmawiać o tym z osobą stosującą przemoc;

- wysłuchaj osobę krzywdzoną, powiedz jej, że w razie wystąpienia przez nią na drogę prawną – zostaniesz świadkiem w sądzie,
- udziel jej pomocy finansowej lub innej, jakiej możesz i jesteś w stanie udzielić (przenocowanie, schronienie, pójście z nią do urzędu itp.),
- przyjdź do niej, gdy zadzwoni do Ciebie, że chce wezwać policję,

- Działania zewnętrzne osób zaprzyjaźnionych mogą przyczynić się do szybszego wyjścia z sytuacji przemocy.
- Sprawca, gdy zobaczy, że ofiara ma wsparcie, może poczuć się mniej pewnie.
- Reagowanie bliskich może być dla niego sygnałem, że jednak coś jest nie w porządku z jego zachowaniem. Im więcej osób to robi – tym lepiej.

ANNA PETRYCKA

Inspektor ds. rozwiązywania problemów uzależnień i pomocy rodzinie w oparciu o wydawnictwa Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

**Przemoc domowa
– to także TWÓJ PROBLEM.**

Nie bądź obojętny!

Reaguj, jeżeli jesteś świadkiem przemocy.

Zmiany w gospodarce odpadami komunalnymi

1 lutego 2015 r. weszła w życie nowelizacja Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, która wniosła kilka istotnych zmian do funkcjonującego od 2013 r. systemu gospodarowania odpadami na obszarze całej Polski. Również naszemu Samorządowi przyszło „zmierzyć się” z wyzwaniem, jakie postawiła przed nim Ustawa w nowej formie.

Najistotniejsza z nich, zwłaszcza z punktu widzenia mieszkańców, to konieczność likwidacji dotychczasowych dopłat 50 proc. do opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla osób prowadzących jednoosobowe gospodarstwa domowe i gromadzących odpady w sposób selektywny oraz osób mieszkających w gospodarstwach dwuosobowych, których średnia wieku przekracza 75 lat, gromadzących odpady w sposób selektywny. Wprowadzenie tych dopłat wydawało się sprawiedliwym rozwiązaniem, gdyż z pewnością osoby te wytwarzają mniej odpadów niż większe gospodarstwa. Niestety, w nowym stanie prawnym, samorządy zostały pozbawione takiej możliwości. W związku z tym Rada Gminy Mszana Dolna musiała pochylić się nad tym problemem i podjąć próbę ustalenia ewentualnych nowych stawek, a nawet rozważyć zmianę sposobu naliczania opłaty za gospodarowanie odpadami z obecnej metody – „od gospodarstwa” na tzw. metodę naliczania opłaty „od osoby”. Należy zaznaczyć, że każdy z projektów, który byłby nieco korzystniejszy dla mniejszych gospodarstw domowych, skutkowałby znacznym wzrostem opłaty dla gospodarstw wieloosobowych, z których większość to rodziny wielodzietne.

Ostatecznie, po przeprowadzeniu dogłębnej analizy struktury i liczby gospo-

darstw na terenie gminy Mszana Dolna, w podziale ze względu na liczbę osób w gospodarstwach oraz po burzliwych dyskusjach w komisjach, Rada Gminy postanowiła pozostać przy dotychczasowym systemie naliczania opłaty, tj. od gospodarstwa domowego z jednoczesnym zachowaniem obowiązującej obecnie stawki w kwocie 20,00 zł miesięcznie. Oznacza to, że wszystkie gospodarstwa domowe, także jednoosobowe, zobowiązane są uiszczać jednakołą opłatę miesięczną.

Kolejną ważną zmianą wprowadzoną nowymi przepisami Ustawy dotyczy nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe jedynie przez

część roku. W stosunku do nich powstał obowiązek ustalenia przez Radę Gminy rocznej, ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, niezależnie od tego, ile czasu w ciągu roku właściciele przebywają na nieruchomości. Ryczałtowa stawka opłaty jest ustalana jako iloczyn średniej ilości odpadów komunalnych powstających na tych nieruchomościach na obszarze gminy, wyrażonej w liczbie pojemników oraz stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Dotychczas właściciele powyższych nieruchomości mieli możliwość zadeklarowania okresów w ciągu roku, w których zamierzają przebywać na nieruchomości i tylko za te okresy uiszczać opłatę. Od lipca 2015r. zaczną obowiązywać nowe stawki ryczałtowe uchwalone przez Radę Gminy w kwocie 100 zł rocznie przy gromadzeniu odpadów w sposób selektywny oraz 200 zł rocznie przy zbiórce nieselektywnej. Wszystkim mieszkańcom, których ta zmiana dotyczy bezpośrednio, zostanie rozesłana szczegółowa informacja w tym zakresie wraz z nową deklaracją o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami. W przypadku stałych mieszkańców gminy nie zachodzi potrzeba składania nowych deklaracji na kolejny rok rozliczeniowy.

Od lipca 2015 r., wraz z wejściem w życie warunków nowego przetargu na odbiór i zagospodarowanie odpadów z terenu gminy Mszana Dolna, wprowadzona zostanie możliwość odbioru odpadów wielkogabarytowych, elektroodpadów i zużytych opon bezpośrednio z posesji, po wcześniejszym zgłoszeniu telefonicznym w Urzędzie Gminy. Odbiór nastąpi w terminie do 30 dni od dnia telefonicznego zgłoszenia takiego zapotrzebowania.

ANNA POTACZEK

Zwrot podatku akcyzowego od zakupionego paliwa rolniczego

Każdy rolnik, który chce odzyskać część pieniędzy wydanych na olej napędowy używany do produkcji rolnej, powinien zbierać faktury VAT potwierdzające jego zakup.

Stawka w 2015 r. pozostaje bez zmian w porównaniu z kwotą dopłacaną w poprzednim okresie. Rolnik otrzyma 0,95 zł za litr oleju. Zwrot dotyczy podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego, który jest wykorzystywany w produkcji rolnej.

W przypadku, gdy grunty gospodarstwa rolnego stanowią przedmiot współposiadania, zwrot podatku akcyzowego przysługuje temu współposiadaczowi, co do którego pozostali współposiadacze wyrazili pisemną zgodę (zgoda będzie wyrażana we wniosku i nie dotyczy współmałżonków), natomiast gdy producent rolny podlega wpisowi do Krajowego Rejestru Sądowego, we wniosku podaje numer z tego rejestru.

Kwota limitu: 81,70 zł * ilość ha użytków rolnych.

Obliczanie zwrotu: ilość litrów zakupionego oleju napędowego x 0,95 zł.

W 2015 roku, tak jak w poprzednich latach, są dwa terminy składania wniosków o zwrot. Dokument składa się do wójta, dołączając faktury VAT lub ich kopie.

I termin: od 2 lutego 2015 r. do 28 lutego 2015 r. Faktury mogą pochodzić z okresu od 1 sierpnia 2014 r. do 31 stycznia 2015 r., II termin: od 3 sierpnia 2015 r. do 31 sierpnia 2015 r. Faktury mogą pochodzić z okresu od 1 lutego 2015 r. do 31 lipca 2015 r. w ramach limitu zwrotu podatku określonego na 2015 r.

Wypłata producentom rolnym zwrotu podatku akcyzowego następuje w terminach:

- w przypadku złożenia wniosku w I terminie: 1-30 kwietnia 2015 r. jeśli zaś rolnik będzie ubiegał się o zwrot w II terminie, może liczyć na dopłatę 1-31 października 2015 r;
- gotówką w kasie Urzędu Gminy, albo przelewem na rachunek bankowy.

Kasjer w Urzędzie Gminy może wypłacić gotówkę wynikającą z decyzji wyłącznie wnioskodawcy lub osobie przez niego upoważnionej. Upoważnienie do odbioru gotówki powinno zawierać potwierdzenie tożsamości i własnoręcznego podpisu osoby wystawiającej upoważnienie. Potwierdzenie to powinno być dokonane przez notariusza, właściwy urząd terenowego organu administracji państwowej lub samorządowej bądź zakład leczniczy społecznej służby zdrowia w razie przebywania na leczeniu.

Podanie we wniosku numeru rachunku bankowego znacznie uprości i usprawni wypłatę pieniędzy bez konieczności przychodzenia do urzędu osobiście lub upoważniania innych osób. Taka forma wypłat pozwoli ustrzec się ewentualnych nieprawidłowości czy pomyłek przez osoby realizujące procedury.

MONIKA MARSZALIK

KĄCIK KULINARNY GMINNYCH GOSPODYŃ

Ciasto ucierane z truskawkami

Składniki:

- 250 g masła
- 175 g cukru
- 1 łyżka cukru waniliowego
- 4 żółtka
- 2 jajka
- 200 g mąki
- 100 g mąki ziemniaczanej
- 1 łyżeczka proszku do pieczenia.

Beza:

- 4 białka
- 200g cukru
- szczypta soli
- ½ kg truskawek

Masło utrzeć z cukrem i cukrem pudrem na gładką masę. Do masy dodać żółtka i jajka. Wymieszać. Następnie do-

dać mąkę, przesianą z kartoflanką i proszkiem do pieczenia. Ciasto wylać na blachę i piec przez około 25 minut w piekarniku nagrzanym do 180°. Białka ubić z cukrem na sztywną pianę. Na podpieczone ciasto wsypać obrane truskawki / duże pokroić/, nałożyć równomiernie ubite białka i piec przez około 30 minut. w tem. 180° C.

Cepeliny

Składniki:

- 3 kg ziemniaków
- 2 łyżki oleju
- 2 łyżki majeranku
- 1 łyżka wegety
- 40 dkg boczku

Składniki farszu:

- 1 kg mięsa gotowanego, mielonego

- 1 łyżeczka pieprzu
- 1 łyżka majeranku
- 1 – jajko
- 2 cebule podsmażone

Wszystkie składniki farszu wyrabiamy.

1 kg ziemniaków gotujemy i przezielamy. 2 kg surowych ziemniaków obieramy i siekamy na tarce, odciskamy w lnianej ściereczce lub gazie i dodajemy do zmieszanych, ugotowanych ziemniaków. Mieszamy i dodajemy: majeranek, wegetę. Wyrabiamy. Z masy ziemniaczanej formujemy placki na dłoni i nadziewamy farszem mięsnym, zawijając w kształt roladek (owalnie). Gotujemy w dużej ilości osolonej wody z odrobiną oleju ok. 10 min.

40 dkg boczku kroimy i smażymy z 2 cebulami na rumiano. Okrasą polewamy cepeliny i posypujemy zieleniną.

Ach dawno to już było...

Stowarzyszenie Koło Gospodyń Wiejskich Olszówka już po raz drugi zorganizowało warsztaty z gotowania potraw regionalnych, z użyciem lokalnych ziół oraz potraw kuchni nowoczesnej.

Warsztaty zorganizowane zostały 7 maja w remizie OSP w Olszówce w ramach realizacji zadania publicznego pn. „Ach dawno to już było – pokazanie kulturowego i kulinarnego bogactwa tradycji naszego regionu”.

Uczestniczyli w nich zaproszeni przez organizatorów goście oraz mieszkańcy Olszówki, którzy chcieli dowiedzieć się, jak przygotować potrawy, które kiedyś na co dzień gościły w domach naszych przodków, oraz jak przygotować nietypowe potrawy kuchni współczesnej.

Moderatorkami spotkania były olszowskie gospodynie: Genowefa Fudro i Maria Nawara. Pierwszym etapem warsztatów był pokaz wyrobu tradycyjnego chleba i jego wypiek prowadzony przez Genowefę Fudro. W kolejnym etapie Maria Nawara zaprezentowała uczestnikom, jak w łatwy i sprawny sposób wypatroszyć kaczkę, zrobić do niej nadzienie oraz w jaki sposób tak przygotowaną potrawę podać gotowaniu.

Po szkoleniu kulinarnym wszyscy obecni na spotkaniu mogli skosztować

potraw przygotowanych przez panie z Koła Gospodyń. Na stole znalazły się między innymi:

- chleb pieczony metodą tradycyjną
- kaczka faszzerowana
- kluski z mąki razowej ze słoniną lub śmietaną podawane na ciepło
- pierogi ze szpinakiem
- pierogi pieczone z mięsem, pieczarkami i serem
- rolada ze szpinakiem, łososiem i serem
- sałatka z makaronem ryżowym
- sałatka z makaronem tortellini
- jajka faszzerowane
- pieczarki nadziewane opiekane w bułce tartej
- pasta z sera białego i tuńczyka
- ser owczy
- deser kokosowy z polewą truskawkową
- ciasto z jabłkami
- szarlotka
- ciasto drożdżowe z nadzieniem kakaowym
- rogaliki drożdżowe z dżemem
- ciasto z borówkami
- tort z masą kawową i kokosową
- dżem z czarnego bzu
- miód
- napój z miodu, mięty i cytryny.

Niektóre z serwowanych przez olszowskie gospodynie potraw przypomniły uczestnikom spotkania smaki ich dzieciństwa.

KINGA KACICZAK

Za dom odwzajemnie się miłością i przyjaźnią

Bezdomne psy z terenu gminy Mszana Dolna trafiają do Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt w Nowym Targu. Schronisko to istnieje od 1992 r. i mieści się pod lasem przy ul. Kokoszków 101.

Obecnie przebywają w schronisku bezdomne psy z terenów kilkunastu gmin od Zakopanego po Pcim.

W schronisku przebywa obecnie 410 psów. Jest to maksymalna ilość, jaką schronisko może przyjąć. W miesiącu sporo, bo 40 do 50 pieszków, idzie do adopcji, jednak schronisko cały czas przyjmuje kolejne, w związku z czym jest praktycznie cały czas pełne. Sezon

Perspektywy dla rolników

15 kwietnia w Urzędzie Gminy odbyło się spotkanie dla rolników, zorganizowane przez Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków pn. „Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020: Nowa perspektywa rozwoju rolnictwa w gminie”.

Celem spotkania było przekazanie rolnikom informacji na temat nowych możliwości pozyskiwania dopłat w ramach pakietów przyrodniczych programu rolno-środowiskowo-klimatycznego oraz wiążących się z nimi wymogów i korzyści dla właścicieli gruntów rolnych.

W PROW 2014-2020 interesujące dla rolników są m.in. następujące pakiety:

- rolnictwo zrównoważone;

wg właścicieli trwa cały rok. Tak liczną grupą zwierząt opiekują się państwo Celina i Kazimierz Pawluśkiewiczowie oraz trzech pracowników. Zwierzęta są pod stałą opieką lekarza weterynarii, są zaszczepione, a szczeniaki odrobaczone. Każda suczka idąca do adopcji jest wysterylizowana a pies wykastrowany. Psy trzymane są w czystych, przestronnych boksach. Jedzenie dla nich przygotowywane jest na miejscu każdego dnia.

Obowiązek opieki nad zwierzętami bezdomnymi spoczywa na gminie, zgodnie z art. 11 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt. Utrzymanie psów w schronisku jest dla naszej gminy dość kosztowne, niemal każdego miesiąca mamy 12-15 psów, za utrzymanie których płacimy około 2 tys. zł. Ponieważ aktualnie schronisko jest pełne, kolejne zlecenia o przekazaniu bezpańskiego psa będziemy mogli zgłosić, gdy znajdzie się dla nich miejsce w schronisku.

Jak adoptować zwierzątko ze schroniska? Bardzo prosto. Żeby wybrać pieska wystarczy przyjechać do schroniska od poniedziałku do soboty w godz. 8.30-

15.00. Adoptować może osoba pełnoletnia z dowodem osobistym. Można zabrać ze sobą obrozę i smycz, ale jeśli ktoś nie posiada, schronisko wyda psa z własną smyczą. Oczywiście za psa nie trzeba nic płacić, podpisuje się tylko zobowiązanie do opieki nad zwierzęciem. Gdyby okazało się, że piesek nie spełnia oczekiwań, do miesiąca można zwrócić go i poszukać innego.

Zachęcamy do adopcji psów ze schroniska, zwłaszcza tych z terenu naszej gminy. Na naszej stronie www.mszana.pl w zakładce „Zwierzęta do adopcji” zamieszczane są zdjęcia bezdomnych psów znalezionych na terenie naszej gminy. Można też zajrzeć na stronę schroniska www.pieski.nowyartg.pl albo na fejsbukowy profil schroniska www.facebook.com/schronisko.nowyartg. Prosimy o udostępnianie i „lajkowanie”, bo dzięki temu może uda się znaleźć właściciela dla kolejnego czworonoga. W schronisku nie brakuje wspaniałych psiaków, naprawdę jest w czym wybierać i na pewno każdy chętny znajdzie dla siebie wiernego przyjaciela.

MAŁGORZATA KOTARBA

- zachowanie sadów tradycyjnych odmian drzew owocowych;
- ochrona gleb i wód;
- cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarze Natura 2000;
- cenne siedliska poza obszarami Natura 2000;

- zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin i zwierząt w rolnictwie.

Korzyści płynące z realizacji celów programu rolno-środowiskowego są na tyle istotne, że rolnik otrzymuje wy-

soką rekompensatę finansową, w zamian za prowadzenie swojego gospodarstwa zgodnie z zasadami przyjaznymi środowisku. Natomiast dzięki wprowadzeniu pakietów związanych z ochroną siedlisk lęgowych ptaków i cennych siedlisk przyrodniczych, rolnicy mogą przyczynić się do powstrzymania niekorzystnych zmian w przyrodzie, odpowiednio użytkując łąki i pastwiska.

Na terenie naszej gminy do pakietu kwalifikują się:

- z użytków rolnych: łąki trzęślicowe, murawy, półnaturalne łąki wilgotne i świeże;
- z zagrożonych gatunków ptaków: derkacz.

Spotkanie było zorganizowane dzięki wsparciu szwajcarskiego programu współpracy z nowymi krajami członkowskimi Unii Europejskiej oraz WFOŚiGW w Krakowie.

MAŁGORZATA KOTARBA

Cudze chwalicie – swego nie znacie...

Lato, a nawet już wiosna, są upragnionym powiewem szerokiego świata. Po zimowym ukróceniu podróźniczych zapędów wyruszamy teraz chętnie w świat. A przywołuje nas on pięknym krajobrazu, świeżością i bogactwem przyrody oraz niezwykłością różnych miejsc. Jesienne i zimowe wieczory, a nieraz i szare nudne dni, zrodziły w nas pragnienie wyrwania się z domu, z ograniczonego miejsca zamieszkania i pracy – aby jak najdalej. Bo im dalej – tym ciekawiej! Tak często sądzimy i spodziewamy się znaleźć upragnione miejsce (dopiero) po długiej (i często męczącej) podróży.

„A może nie potrzeba pod dalekie nieba wędrować uparcie aż tak!”

– śpiewaliśmy dawniej w sympatycznej, mądrej i bardzo melodyjnej piosence. Zachęcała ona, aby spróbować znaleźć wakacyjną piękną przygodę akurat niedaleko, może nawet nad pobliskim znanym jeziorem. I niepotrzebne do tego są żadne apartamenty, hotele, „wycudowane” letniskowe domki, wystarczy „płocienny nasz dom” zwykłego namiotu! Mądra piosenka, powiedziałem, bo podkreśla znaną, prostą prawdę o wypoczynku, że nie musi być nadzwyczajnym, nawet nim wtedy nie jest, a potrzeb-

na jest „tylko” zmiana miejsca, otoczenia – i spojrzenia. To ostatnie jest bardzo ważne, a chyba i dość trudno osiągalne. – Spójrzeć inaczej na wszystko dookoła, a w końcu i na samego siebie! Może to spojrzenie na siebie przyjdzie po prostu samo, jeśli przypilnujemy najważniejszej rzeczy: aby się nie spieszyć. A dokładniej – żeby dać sobie więcej czasu, mieć więcej czasu na myślenie, i do myślenia się pobudzać. Tu przydałoby się parę zdań, które napisałem niedawno o pożytkach z czytania książek („Zaniedbany Przyjaciół” w: Nasza Gmina nr 2, kwiecień 2015), ale niech wystarczy znana przestroga Denisa Di-

derota: „Ludzie przestają myśleć, gdy przestają czytać!”

Więcej czasu dla siebie i więcej czasu dla innych, może tych najbliższych i – dokonamy odkrycia, niejednego i bardzo ubogacającego. Spróbujmy!

Również pożytecznym bardzo będzie, gdy znajdziemy trochę czasu dla najbliższej...okolicy!

Czy tam byłeś?

Pytali kiedyś góralskiego gazdę, mieszkającego całe życie pod Tatrami, czy był tam, na Świnicy. Hej, panie – odpowiada góral – po cóż jo tam mom iść, jak przecie widzym jom z chałupy prawie w kozdy dziyń, jak ino jes pogoda!

Coś tam racji ten biedny góral miał... Piszę „biedny”, bo przecież nie wiedział, że już samo zdobycie góry, chodzenie po górach jest wartością niezwykłą i trwale ubogacającą całego człowieka: ciało i duszę. Iluż zresztą ludzi na takie ubóstwo samych się skazuje?... Nie czas tutaj mówić o całej filozofii i teologii turystyki górskiej, tak pięknie przedstawianej przez wielkiego i świętego turystę – Jana Pawła II. A przecież należałoby się kiedyś temu bliżej przyjrzeć...

Tymczasem, jakby na progu letniego sezonu wędrowek, kilka moich podpowiedzi wycieczek krótkich, a pięknych – w naszej okolicy.

A więc z Mszany Dolnej:

1. Na górę Potaczkową między Podo-
binem a Rabą Niżną. Przepiękne i pouczające widoki na wszystkie strony. Można też stamtąd powędrować dalej w stronę Olszówki, cały czas ciesząc się cudnymi widokami.

2. Wyjść (wyjechać) na Glisne i stamtąd od przełęczy podejść choć trochę pod Szczebel – rozległy widok na Gorce i fragmenty Tatr ponad nimi! Im wyżej – tym piękniejsze widoki, wiadomo!

3. Jeszcze bliższa wycieczka w samej Mszanie – ulicą Leśną i potem skręcić w prawo popod Lubogoszcz i podejść skrajem lasów w kierunku Kasiny Wielkiej. Rozległe widoki na Słomkę, Czarny Dział, Cwilin, w prawo na Potaczkową, a na dalszym planie prawie całe Gorce. Można tak dojść aż do Kasiny Wielkiej „Na Mogile” (szosa).

4. Na „Grunwald”, skąd już nieco-dzienne widoki Mszany Dolnej i okolicy. Poszerzy się nasza panorama, gdy podejdziemy szlakiem choćby pół godziny w kierunku Czarnego Działu i Ćwilina. Przepyszna, krótka wycieczka dla tych, co nie mają dużo czasu!

5a. Do Olszówki i stamtąd na Jasio-nów, skąd śliczny widok na wschodnie otoczenie Mszany Dolnej wraz z najwyższymi górami Beskidu Wyspowego i część Gorców. Można też dalej, po pół godziny, znaleźć się w gorczańskim ślicznym schronisku PTTK na Maciejowej.

5b. Do Olszówki i asfaltową lokal-ną drogą (tuż koło kościoła) do góry na Zarebki, skąd jeszcze szersze widoki, zwłaszcza, gdy podejdziesz się (bardzo wygodnie) w kierunku Rabki.

6. Przez Kasinkę Małą do Węglówki na tamtejszą przełęcz Jaworzyce. Już stamtąd są zaskakujące widoki na pobliskie nasze wioski i góry. A będą jeszcze ciekawsze, gdy wygodnymi drózkami (asfaltowymi!) udamy się na wschód do osiedla Węglówka Las albo na zachód do ostatnich domów Węglówki pod Lubomirem. Kontynuując drogę, dojdziemy do budowanego pięknego schroniska, a potem znacznie wyżej – do obserwatorium astronomicznego. Stamtąd w nocy można przez teleskop pospacerować... po niebie. To już zupełnie inna wędrówka i trzeba się na nią umówić z obsługą... A warto!

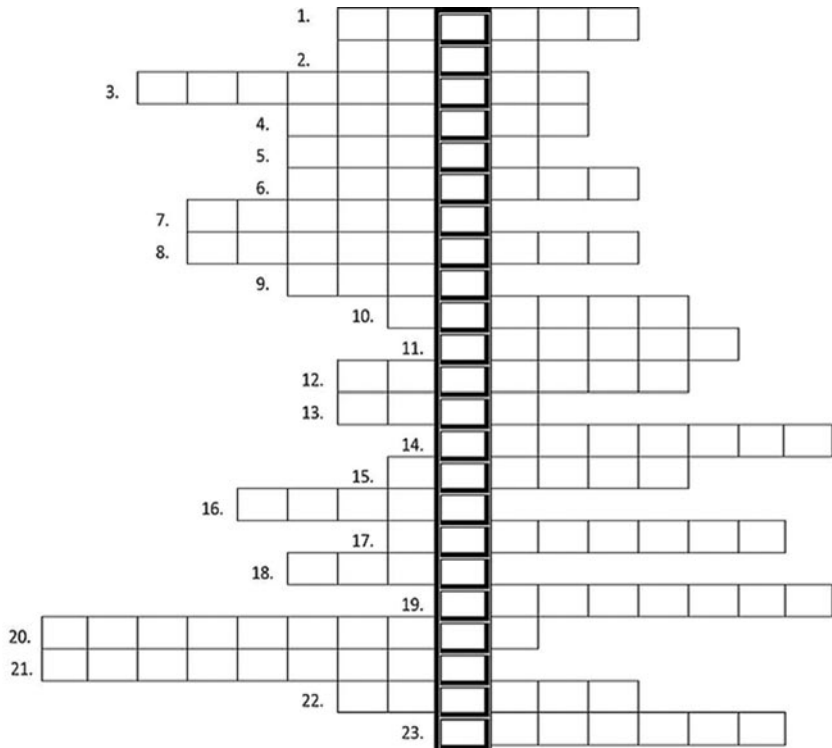
Wszystko to, opisane powyżej, jest naprawdę dosłownie pod ręką. Radzę kupić mapę turystyczną i wybierać się z nią, aby potem było łatwiej na jej podstawie opowiedzieć (i podpowiedzieć!) innym. Nie zapomnieć zabrać aparatu fotograficznego, a gdy go i tak nosimy (bo jest w „komórce”), to nie zapomnieć robić zdjęć. Przydadzą się do zachęcenia innych do tak „banalnych” wycieczek!

Serdecznie życzę miłych, odkryw-czych i licznych wędrówek w naszej wy-jątkowo pięknej okolicy. A potem – dzielimy się wrażeniami, opowiadamy innym. Także i mnie na Śnieżnicy!

Szczeńć Boże na całe lato i wakacje!

KS. JAN ZAJĄC
kapelan ze Śnieżnicy

KRZYŻÓWKA EKOLOGICZNA

1. Pora roku, podczas której przyroda budzi się do życia
2. Bez niej na ziemi nie byłoby życia
3. Owad w kropki
4. Służą do ogrzewania wody za pomocą energii słonecznej
5. Duża, taciata, daje zdrowe mleko
6. Najmniejszy ptak
7. Proces niszczenia gleb
8. Powtórne wykorzystanie odpadów
9. Niezbędny do oddychania
10. Gdy ją obierasz, to płaczesz
11. Samoczynny wypływ wody podziemnej
12. Mała rzeczka
13. Wytwarzany przez pszczoły
14. Lekarz drzew (ptak)
15. Przez cały rok ogrzewa naszą planetę
16. Najdłuższa rzeka w Polsce
17. Związki chemiczne zwabiające osobnika płci przeciwnej
18. Gaz, który chroni nas przed promieniowaniem UV
19. Nauka badająca wzajemne związki między organizmami żywymi a otaczającym środowiskiem
20. Inaczej papier
21. Osoba badająca życie ptaków
22. Odpady w stanie płynnym
23. Nie liściaste

Rozwiązanie krzyżówki należy przysłać w terminie do 31.07.2015 na adres Urzędu Gminy Mszana Dolna, ul. Spadochroniarzy 6, 34-730 Mszana Dolna, z dopiskiem „Krzyżówka ekologiczna”. Do wygrania książka Szymona Skolarusa „Uratuj smoka” z autografem autora.

Z kronik parafialnych

100 lat parafii Lubomierz

Nazwa wsi bierze początek od właściciela – magnata Sebastiana Lubomirskiego, do którego należał rozległy teren „klucza wielkoporębskiego”. W Niedźwiedziu, w 1593 r. wybudował on kościół pod wezwaniem swego patrona św. Sebastiana Męczennika.

W 1600 r. została założona wieś Lubomierz, należąca do parafii w Niedźwiedziu aż do roku 1914, kiedy to Lubomierz doczekał się początków swej samodzielności kościelnej. Już w połowie XIX w. zbudowana została drewniana kaplica, aby przyjeżdżający czasem z Niedźwiedzia kapłan mógł odprawić mszę św. Do kościoła parafialnego było bowiem ok. 9 km, a trzeba było po drodze pokonywać wielką górę. We wspomnianym 1914 r. przysłany tu ks. Jan Bajda zaczął duszpasterstwo. Jednak – jak pisze kronikarz – „księża świeccy źle się tu czuli z powodu oddalenia od miasta i odcięcia od świata”. Ks. kardynał Adam Stefan Sapieha oddał duszpasterstwo ojcom franciszkanom, stwierdzając, że zakonników może tu mieszkać kilku. Pierwszym proboszczem od 1934 r. był o. Edmund Dulak, który organizował budowę nowego kościoła. W urzędzaniu życia parafialnego przeszkodziła wojna, a szczególnie niemiecka akcja odwetowa za pomoc partyzantom. W lipcu 1943 r., w otoczoną przez wojsko Lubomierzu, spalono plebanię.

Oto opis tego wydarzenia:

„Józef Kral z Poręby Wielkiej zaznacza jako naoczny świadek tych wydarzeń, że Niemcy chcieli zniszczyć proboszcza za współpracę z partyzantami i za udział w „podziemiu”. Ojciec Dulik bowiem niósł pomoc partyzantom (były na Turbaczu oddziały polskie i radzieckie). Gdy się Niemcy zorientowali w sytuacji, postanowili rozbić to gniazdo oporu. Ofiarą padli zakonnicy. Na plebanię zgłosiło się 3 pseudoparty-

zantów, prawdopodobnie konfidentów lub agentów niemieckich po pomoc, którą otrzymali. Za to zapłacili zakonnicy. Wieś natomiast miała zapłacić pacyfikacją, gdy na plebanii znaleziono ukrywających się partyzantów. Dwu rzeczywiście wtedy było, ale zdążyli uciec pod most. Na szczęście nie znaleziono ich. W nocy z soboty (4 VII 1943)

Na plebanię zgłosiło się 3 pseudopartyzantów, prawdopodobnie konfidentów lub agentów niemieckich po pomoc, którą otrzymali. Za to zapłacili zakonnicy. Wieś natomiast miała zapłacić pacyfikacją, gdy na plebanii znaleziono ukrywających się partyzantów. Dwu rzeczywiście wtedy było, ale zdążyli uciec pod most.

na niedzielę przyjechało do Lubomierza ok. 300 policjantów i żołnierzy niemieckich. Jedni przyjechali od Mszany, inni od Dobrej, a jeszcze inni od Kamienicy. Otoczywszy wieś spędzono ludzi i kazano im leżeć od godz. 5. rano do godz. 10. twarzą do ziemi. W tym czasie na plebanii kilka razy przestuchi-

wano proboszcza. Dulika, wikarego o. Marcellego Leję i brata Pilcha. W czasie przesłuchania bito ich, poranionych skuto i wyprowadzono na cmentarz kościelny. Ludzie leżący na ziemi byli pilnowani przez Niemców i nawet małe poruszenie się mogło być przyczyną śmierci. Niemcy postawili wójtowi warunek: albo spalą plebanię, albo zdziesiątkują mieszkańców. „Róbcie co chcecie!” – odpowiedział wójt. Niemcy podpalili plebanię, a skutym zakonnikom i przerażonym mieszkańcom kazali patrzeć na płonący budynek. Następnie zakonników powleczono do samochodów stojących za wsią. Wywieziono ich do Nowego Sącza, a później do Niemiec.”

Po tym strasznym wydarzeniu, przełożony zakonu o. Anzelm Kubit, zrobił w sierpniu spis inwentarza: 1 miednica, 1 dzbanek, 1 wiadro stare, 1 koc, 1 sieniek, 1 lampa naftowa, 1 poduszka; inwentarz kuchenny przywieziony z Krakowa: 1 nóż, 1 łyżka, 1 widelec, 1 spodeczek, 1 patelnia (mała). Prócz inwentarza zaraz zaczął też spisywać dzieje parafii, „aby uchronić je od niepamięci”!

Krótkie to, ale bogate i bohaterskie dzieje! Od niepamięci zostaną uchronione, bo na stulecie parafii o. francisz-

kanie wydali solidnie napisaną i bogato ilustrowaną książkę: „LUBOMIERZ ścieżkami historii” autorstwa o. Zdzisława Gogola OFM Conv.

Z tej książki korzystałem. – Serdecznie dziękuję o. proboszczowi Piotrowi Głodowi!

KS. JAN ZAJĄC

Kto, po co i jak znakuje szlaki turystyczne?

Wiosna zagościła u nas już na stałe, a wraz z nią sezon na piesze wędrówki. Amatorzy górskich wycieczek często planują trasę swojej wyprawy, opierając się na istniejących szlakach turystycznych. Nie wszyscy mają jednak świadomość, które z tras są wyznaczone, kontrolowane i odnawiane przez przewodników górskich z odpowiednimi uprawnieniami.

Nie brakuje bowiem zapaleńców, którzy wg własnego pomysłu, nie pytając nikogo o zgodę, wyznaczają i znakują trasy, za które później nie biorą odpowiedzialności. Niejednokrotnie spotykamy się też z przypadkami nieszanowania szlaków turystycznych. Obserwujemy skutki zachowań, które z turystyką nic wspólnego nie mają. U progu nowego sezonu turystycznego apelujemy przede wszystkim o rozwiąż

w górach, ale również o zachowanie ciszy i porządku podczas górskich wędrówek oraz uszanowanie dobra wspólnego, jakim jest wyposażenie szlaków i otaczająca nas natura.

A o to, ile wysiłku, pracy i nakładów finansowych wymaga wytyczenie szlaków i jak powinno wyglądać ich znakowanie, zapytaliśmy Kazimierza Borka przewodnika beskidzkiego:

Wędrując szlakami turystycznymi nie wszyscy zapewne wiedzą, jak wiele jest pracy, by powstał nowy szlak turystyczny:

1. Najpierw trzeba mieć oczywiście pomysł na to, którądy i dlaczego

dany szlak powinien prowadzić. Potem należy tę trasę kilkakrotnie przejść, później trzeba uzyskać zgodę na przeprowadzenie szlaku od właścicieli terenów, przez które będzie przebiegał. Po dopełnieniu formalności należy przygotować szczegółowe opracowanie trasy.

2. Należy nanieść szlak na bardzo dokładną mapę i opisać zgodnie z wytycznymi Komisji Turystyki Górskiej. Dopiero dysponując takim opracowaniem, można oficjalnie wystąpić do KTG o zatwierdzenie przebiegu szlaku i zgodę na wyznakowanie. Po zmianach prawnych w latach dziewięćdziesiątych, zgodę na wytyczenie szlaku może też wydać wójt, burmistrz lub starosta. Takich lokalnych szlaków jest już w górach bardzo dużo, łatwo je odróżnić od PTTK-owskich, bo mają odrębne i niejednolite oznakowania.

3. Ekwipunek znakarski zawiera: litr białej farby, połowę z tego kolorowej i jeszcze nieco szarej. Niezbędna jest siekiera do przycinania gałęzi i ociosania powierzchni pod znakiem, ze dwie druciane szczotki do czyszczenia kory, kilka pędzli, rozpuszczalnik, nosidła. Dziennie można wyznakować nie więcej niż 10 km szlaku.

4. Zwykle po sezonie przeprowadzana jest kontrola szlaków, po tej kontroli robi się plany prac znakarskich na rok następny.

5. Nie przytaczam odpowiednich przepisów zapewniających prawą ochronę szlaków turystycznych i ich wyposażenia – przecież nikt ich nie pilnuje. Cała mozolna praca znakarzy pozostaje więc tylko pod życzliwą opieką turystów i mieszkańców okolicznych miejscowości.

W tym roku mam dla Was bardzo radosną wiadomość, odnowimy około 120 km szlaków, wymienimy 50 drogowskazów. Zespoły znakarskie rozpoczną prace już za kilka dni.

Życząc wszystkim turystom miłych wędrówek, prosimy o zachowanie na szlakach czystości, ciszy, szanowanie wyposażenia szlaków, a szczególnie o ochronę wielkiego skarbu, jakim jest wspaniała górską przyrodą.

Z turystycznym pozdrowieniem
KAZIMIERZ BOREK, PTTK RABKA

Gry i zabawy edukacyjne na

Wakacje to cudowny czas, który możemy wykorzystać na wspólne zabawy z naszym dzieckiem. Któż z nas nie pamięta z dzieciństwa chwil, podczas których rodzice byli wyłącznie dla nas, kiedy poświęcali nam swój czas i wprowadzali nas drobnymi kroczkami w świat ludzi dorosłych.

Pamiętajmy, że zabawa jest podstawową formą aktywności dziecka, której towarzyszy radość i przyjemność. Z punktu widzenia jego dalszego rozwoju, okres zabawy jest okresem przejściowym, dlatego należy go możliwie jak najlepiej wykorzystać. Pamiętajmy też, że telewizor ani komputer nie zastąpi troskliwego rodzica, nie przytuli, nie zmotywuje, nie nagrodzi i nie wskaże drogi do celu. Telewizor nie nauczy przegrywać, ani nie pokaże jak należy cieszyć się z wygranej. Tylko kochający rodzic potrafi to uczynić, bo kocha swoje dziecko miłością bezgraniczną. Jak ważne jest to dla dzieci, można zaobserwować, kiedy dziecko z wypiekami na twarzy, z niezwykłym błyskiem w oku opowiada „bo prosię Pani tata przegrał, ale ja go pocieszałam”, „bo ja lubię bawić się z mamą w dom”, „kiedy mamusia mi czyta, to ja to bardzo lubię”, „wczoraj graliśmy w taką grę i ja byłem najlepszy”. Przykłady można mnożyć, dlatego starajmy się jak najczęściej bawić z dziećmi.

Zgodnie z nową podstawą programową dziecko kończące przedszkole i rozpoczynające naukę w szkole podstawowej w zakresie kształtowania gotowości do nauki czytania i pisania powinno między innymi:

- rozumieć sens informacji podanych w różny sposób,
- układać krótkie zdania,
- dzielić zdania na wyrazy,
- dzielić wyrazy na sylaby,
- wyodrębniać głoski w słowach o prostej budowie fonetycznej (np. kot, buda, motyl),
- składać słowa z podanych sylab i głosek.

Aby jak najlepiej pomóc dziecku rozwijać te umiejętności warto zapoznać się z niektórymi zabawami:

Zgadnij, jaki to obrazek

Obrazki: zestaw dowolnych obrazków (ok. 20)

Na stole układamy w rozsypance 6-8 odkrytych obrazków. Pozostałe odkładamy na bok. Dziecko wybiera jeden z nich, ale nie mówi, który i nie zabiera go. Dorosły zadaje pytania, żeby odgadnąć, o jaki obrazek chodzi. Na pytanie można odpowiedzieć tylko TAK lub NIE. Jeśli zgadnie, otrzymuje obrazek, który kładzie w stosiku przed sobą.

Do rozsypanki na stole dobiera inny z przygotowanego zestawu. Na stole powinno zawsze być 6-8 obrazków.

Przykład: obrazek „garnek”. Pytania, które można zadać: Czy to jest zwierzę? Czy to jest człowiek? Czy to jest roślina? Czy to jest przedmiot? Czy ten przedmiot jest z drewna? Czy ten przedmiot jest z metalu? Czy ten przedmiot służy do gotowania? Czy to jest garnek?

Następnie dorosły wybiera obrazek, a dziecko zadaje pytania. W nagrodę zabiera obrazek i kładzie go w stosiku przed sobą, a z rozsypanki na stole dobiera inny z zestawu.

wakacje

Układamy zagadki

Obrazki: dowolny zestaw przedstawiający różne przedmioty. Na stole leżą zakryte obrazki. Dorosły losuje jeden obrazek i układa o nim zagadkę. Informacje podane o przedmiocie powinny być ułożone według następującego planu:

1. Gdzie to można spotkać? Gdzie to występuje? Gdzie można to zobaczyć?
2. Z czego to jest zrobione?
3. Jaki to ma kolor, smak, zapach?
4. Do czego to służy? Jak się z tego korzysta? Kto z tego korzysta?

Przykład: Tę rzecz można zobaczyć w kuchni. Wykonana jest z metalu, ale czasami ze szkła, a nawet z tworzywa. Może być w różnym kolorze. Nieraz ozdobiona jest kolorowymi wzorami. Służy do przyrządzania różnych potraw. (garnek)

Sylabowa wojna

Obrazki: dowolny zestaw obrazków
Obrazki należy wymieszać i ułożyć odwrócone na środku stołu. Dorosły i dziecko losują po jednym obrazku. Każdy wypowiada sylaby w nazwie swojego obrazka i liczy je. Kto ma więcej sylab, zabiera obrazek przeciwnika. Jeśli liczba sylab jest taka sama, gracze losują dodatkowe obrazki i ponownie sprawdzają liczbę sylab. Kto ma więcej, zabiera wszystkie odkryte obrazki. Gra toczy się do wyczerpania obrazków. Wygrywa osoba, która zebrała ich więcej.

Taka sama głoska (rozsypanka obrazkowa)

Obrazki ilustrujące słowa rozpoczynające się taką samą głoską stanowiące pary, np.: bałwan, balon; cebula, cytryna; dom, domino; fontanna, farby; gęś, guzik; kogut, korale; latawiec, lornetka; namiot, nożyczki, itp.

Na stole kładziemy rozrzucone obrazki. Pierwsza osoba (dorosły) poszukuje obrazków, których nazwy rozpoczynają się taką samą głoską. Jeśli znajdzie parę, nazywa je i podaje głoskę rozpoczynającą słowa. Za dobrze wykonane

zadanie zabiera obrazki i układa przed sobą w stosiku. Następnie dziecko szuka pary obrazków, nazywa je i mówi, na jaką głoskę zaczynają się słowa. Za dobrą odpowiedź otrzymuje obrazki, które układa w stosiku przed sobą.

Kto lubi tak zwane gotowce, proponuję do powyższych zabaw następujące gry: „Głoski do zabawy” „Sylaby do zabawy” oraz „Zgadywanka” – firmy Alexander.

Okres wakacji to również czas, kiedy wiele dzieci spotyka się ze sobą i zdarza się, że mamy w domu prawdziwe „przedszkole”. Jak w sposób ciekawy, edukacyjny zagospodarować dzieciom czas? Myślę, że dobrym pomysłem może okazać się zabawa w teatr. W zabawach w teatr trzeba mówić, myśleć, fantazjować, współpracować w grupie i to tak, żeby być zrozumianym przez innych. Jest to ten element, którego potrzebujemy na lekcjach podczas dyskusji. W zabawie możemy przećwiczyć tę umiejętność. Dodatkowo dzieci muszą się tak wysławiać, by treść ich wypowiedzi była zrozumiała. Umiejętność zrozumiałego wysławiania się jest warunkiem zrozumiałego pisania. Dziecko, które swoje przeżycia z wycieczki potrafi opisać tylko jednym słowem – „las” – nie będzie w stanie napisać zadowalającego wypracowania.

Oto kilka prostych pomysłów na zabawę w teatr:

POMPKA. Uczestnicy dobierają się parami. Jedna osoba obsługuje „pompkę”, druga jest „gumowym człowiekiem”. W zależności od tempa i siły naciskania gumowy człowiek podnosi się coraz wyżej – wypełnia się powietrzem, prostuje się, nabiera kształtów. Potem wypuszczamy z niego powietrze i gumowy człowiek opada na ziemię. Po pewnym czasie następuje zmiana ról. Zabawa uczy dokładności i wzajemnej współpracy.

CO SIĘ TU DZIEJE? Grupa dzieci siedzi razem. 1 dziecko wychodzi za drzwi, a pozostali ustalają co będą przedstawiać. Gdzie się właśnie znajdują? Co tam robią? (np. kościół, plaża, ZOO, przedszkole, kawiarnia, itp.) Kiedy już wszystko zostanie ustalone, wołamy dziecko, które ma wszystko, co się dzieje, odgadnąć. Zmiana zgadującego.

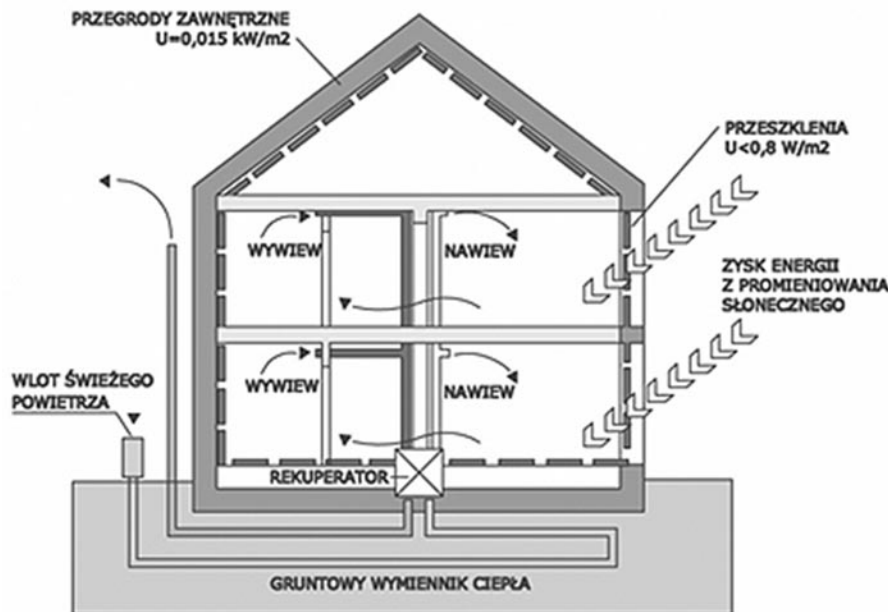
NIEME ODPOWIEDZI. Wszyscy uczestnicy siedzą w kole. Prowadząca zadaje każdemu po jednym pytaniu. Odpowiedzi należy udzielić bez słów. Należy też zapamiętać, jakich odpowiedzi udzielali uczestnicy. Oto przykładowe pytania: W jaki sposób docierasz każdego dnia do szkoły? Co jadłeś dzisiaj na śniadanie? Co oglądałeś wczoraj w telewizji? Co najbardziej chciałbyś robić w czasie wakacji? Jak twoim zdaniem wyglądają ludzie mieszkający na Marsie? Jaki przedmiot w szkole lubisz najbardziej? Jaką dyscypliną sportu się interesujesz? Co śniło ci się dzisiaj w nocy? Co zrobiłbyś w czasie pożaru? Za kogo przebrałbyś się podczas balu maskowego? Jaka jest twoja ulubiona potrawa? Co chciałbyś dostać na urodziny? itp. Na końcu zabawy ustalamy stopień zrozumienia odpowiedzi. Oczywiście wygrywają osoby najbardziej pomysłowe, dowcipne i rozumiałe dla innych.

SZNUREK. Pośrodku uczestników leży sznurek długości ok. 1 m. Każdy, kto ma jakiś pomysł, podchodzi do niego i w formie pantomimy przedstawia coś, czym jest dla niego ten sznurek, np. krawatem, skakanką, smyczą, itp. Widzowie oglądają, odgadują i nagradzają brawami.

BEZSENSOWNE DIALOGI. Zabawa polega na jak najdłuższym prowadzeniu dialogu z wykorzystaniem zwrotów „To dobrze...”, „Wcale nie tak dobrze...”, „To źle...”, „Wcale nie tak źle...” np. – Mały człowieczku skąd pochodzisz? – z błękitnych gór. Dlaczego jesteś taki mały? Wcale nie jestem mały, mam żonę. To dobrze – Wcale nie dobrze, bo ona umarła. To źle – Wcale nie źle, odziedziczyłem po niej dom. To dobrze – Wcale nie dobrze, bo dom się spalił. To źle – wcale nie źle, bo zasadziłem tam kapustę. To dobrze – wcale nie dobrze, bo zające zjadły mi tę kapustę. To źle – ... itd. Zaręczam, że wyobraźnia dzieci nie zna granic. Życzę wesołej zabawy.

Oprac. logopeda IRENA MARSZALIK
Centrum Edukacji i Rozwoju eMKA
w Kasince Matej

Źródło: Zofia Olejniczak,
Krystyna Tomczyk „Słowa i głoski”
I. Fleming, J. Fritz „teatr w szkole”
<http://dzielnicarodzica.pl>

RYS. HTTP://A.DARCHITEK.PL/AKTUALNOSCI/2-DOM-PASYWNY

kosztów takiej inwestycji. Nie ma się co oszukiwać – ze względu na droższe rozwiązania, które trzeba zastosować w takim budynku, koszty na pewno będą większe, niż w przypadku tradycyjnego domu. Jak wyliczyła Krajowa Agencja Poszanowania Energii, budowa domu energooszczędnego jest droższa od budowy domu standardowego o około 10-15%. Koszty budowy domów pasywnych będą jeszcze większe. Ich wzniesienie pochłonie o około 25-30% więcej, niż w przypadku tradycyjnego domu. Najwięcej pochłoną zakupy specjalistycznych systemów wentylacji mechanicznej z rekuperatorem (od kilkunastu tysięcy zł), pompy ciepła (minimum 30 tys. zł) czy okien droższych o około 200 zł za m². Trzeba jednak pamiętać, że koszty utrzymania takiego domu będą niższe nawet o kilkanaście tysięcy złotych rocznie. Poza tym możemy postarać się o wsparcie finansowe takiej inwestycji ze środków Narodowego lub Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska.

Podczas budowy domów energooszczędnych i pasywnych wykorzystywane są odnawialne źródła energii tj. kolektory słoneczne, panele fotowoltaiczne (przetwarzają energię słoneczną na elektryczną) oraz pompy ciepła. Dzięki technicznemu możliwościom pomp, energia,

Domy przyszłości

Zmiany klimatyczne na świecie nie są już złowrogą przepowiednią, ale faktem. Susze czy gwałtowne zjawiska atmosferyczne to ich wyrazisty efekt. Powodem takiej sytuacji jest szkodliwa działalność człowieka. Dlatego wspólnota międzynarodowa, w tym Unia Europejska chce zrobić wszystko, aby zmniejszyć zanieczyszczenie środowiska i zredukować emisję związków, które prowadzą do zmian klimatu. Aby im przeciwdziałać, UE zobowiązała się, że do 2050 r. ograniczy emisję o 80-90% w porównaniu do poziomu z 1990 r.

W 2008r. Parlament Europejski przyjął szereg ustaw klimatycznych znanych jako pakiet „3x20”. To dokumenty, które określają zadania polityki ekologicznej poszczególnych państw. Przede wszystkim konieczność ograniczenia do 2020 roku emisji dwutlenku węgla o 20%, zmniejszenie zużycia energii o 20%, a także wzrost zużycia energii ze źródeł odnawialnych do 20%. Aby te ambitne zadania mogły zostać zrealizowane, potrzeba szeregu działań.

Budownictwo obok przemysłu i transportu powoduje największe zuży-

cie energii. Dlatego potrzebne są zmiany. Tradycyjne budynki, które są bardzo nieefektywne, muszą być zastępowane przez domy pasywne i energooszczędne, które są przyjazne zarówno środowisku, jak i mieszkającym w nich ludziom.

Jaka jest różnica między domem energooszczędnym a pasywnym? Dom energooszczędny to taki obiekt, w którym zapotrzebowanie na energię cieplną jest niższe od 70 kWh na m² rocznie. Takie domy charakteryzują się bardzo dobrą izolacją cieplną, szczelnością i kontrolowaną wentylacją oraz zredukowanymi mostkami cieplnymi. Dom pasywny jest budynkiem, którego zapotrzebowanie na energię cieplną jest bardzo niskie i nie przekracza 15 kWh na m² na rok. W takim domu nie powinno być osobnego systemu grzewczego – ciepło mają zapewniać energia słoneczna, urządzenia elektryczne, a nawet mieszkańcy. Wykorzystywana jest wentylacja mechaniczna – powietrze nawiewane do środka jest podgrzewane np. pompą ciepła. Kluczowe w takim budynku jest też zdecydowane ograniczenie strat ciepła.

Jakie koszty? Wiele osób rozważających budowę domu energooszczędnego lub pasywnego obawia się wyższych

W takim domu nie powinno być osobnego systemu grzewczego – ciepło mają zapewniać energia słoneczna, urządzenia elektryczne, a nawet mieszkańcy. Wykorzystywana jest wentylacja mechaniczna.

która pochodzi z niskotemperaturowych źródeł, podniesiona zostaje na wyższy poziom temperatury. Następnie oddawana zostaje do układów centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej. Pompy ciepła stosuje się do ogrzewania zarówno małych domów, jak i całych osiedli oraz obiektów przemysłowych.

Źródło: na podstawie broszury „Ubiierz swój dom” wydanej przez Fundację ARKA w 2013r.

MAŁGORZATA LEŚNIAK

„Gwiazd naszych wina” i „Hobbit” faworytami uczniów

Biblioteka szkolna w Kasinie Wielkiej, włączając się w Ogólnopolską Akcję Wyborów Książek zorganizowała pierwsze prawdziwe głosowanie, w którym uczniowie mogli dokonać wyboru swoich ulubionych książek.

Organizatorem Ogólnopolskich Wyborów Książek jest redakcja „Biblioteki w Szkole”, a patronat objęła minister Edukacji Narodowej Joanna Kluzik-Roztkowska. Akcją tę podjęto w związku z zapowiadany przez MEN programami zakupów książek dla bibliotek szkolnych na najbliższe lata.

W Zespole Placówek Oświatowych w Kasinie Wielkiej przeprowadzone zostały Ogólnopolskie Wybory Książek. Uczniowie przychodzili do lokalu wyborczego, którym była biblioteka. Tam czekała na nich Komisja Wyborcza, w skład której weszły uczennice Koła Bibliotecznego. Wyborcy podchodzili do okręgów wyborczych, gdzie podpisywali się na listach wyborczych i otrzymywali karty do głosowania. Następnie kierowani przez członka komisji, indywidualnie, przy stanowiskach, wpisywali na kartach trzy tytuły książek, które najbardziej im się podobały. Wypełnioną kartę wrzucali do urny wyborczej.

Frekwencja w wyborach była bardzo duża, dzięki zaangażowaniu nauczycieli i wsparciu dyrekcji szkoły. Głosowali wszyscy obecni w tym dniu w szkole.

Po zakończeniu głosowania komisja przystąpiła do zliczania głosów i sporządzenia sprawozdania, które przesłane zostanie do organizatora OWK. W szkolnych wyborach wygrały książki: „Gwiazd naszych wina”, „Hobbit”, „Trzy metry

nad niebem”, „Baśniobór”, „O psie, który jeździł koleją”, „Dzieci z Bullerbyn”.

Przeprowadzone wybory są cenną wskazówką dla biblioteki, ponieważ pozwolą dostosować księgozbiór do zainteresowań czytelniczych uczniów i promować czytelnictwo. Tak przeprowadzone wybory mają wpływ na kształtowanie postaw obywatelskich i popularyzację zasad wyborów.

TERESA KICMAL

Mali Łostowianie nagrodzeni w Podegrodziu

Mali Łostowianie mocną grupą reprezentowali gminę Mszana Dolna podczas 33. Konkursu Muzyk, Instrumentalistów, Śpiewaków Ludowych i Drużbów Weselnych w Podegrodziu. Przedstawiciele zespołu konkurowali w trzech kategoriach: muzyka – grupa dziecięca i młodzieżowa – oraz instrumentalista. Grupę dziecięcą stanowili: Dariusz Chorągwicki – basy, Joanna Potaczek, Patrycja Dudzik, Gabriela Malec – skrzypce. Grupa młodzieżowa to: Angelika Myszogład – basy, Joanna Dudzik, Dorota Potaczek, Daria Myszogład – skrzypce. Podczas konkursu zaprezentowali oni muzykę zagórzańską przeplataną przyśpiewkami: „Paso, jo se paso”; „Hej po dolinie”; „Grojze mi muzyko”. Obydwie grupy z tegorocznego przeglądu wróciły z I nagrodami! Kategorię instrumentalista wybrał Tomasz Łabuz. Za wykonanie wiązanki melodii zagórzańskich jurorzy przyznali mu drugie miejsce!

KRYSTYNA KORNAŚ

Jeszcze Polska nie zginęła...

Hymnem Polski orkiestra dęta „Sami Swoi” i schola „Jedność” z Kasinki Małej – Zagródca 16 maja rozpoczęła akademię ku czci Józefa Piłsudskiego. Uroczystość w auli Akademii Polonijnej w Częstochowie odbyła się w 80. rocznicę śmierci marszałka. Poprzedziła ją msza święta sprawowana w intencji ojczyzny, której oprawę artystyczną o charakterze patriotycznym zapewniły zespoły z Zagródca: orkiestra i schola. Ks. prof. dr hab. Władysław Majkowski w okolicznościowej homilii, która stanowiła osobliwą lekcję historii, przybliżył studentom i obecnym na uroczystości gościom postać marszałka Józefa Piłsudskiego. Narracja, w której Katarzyna Ząbczyńska opisała okres rozbiorów Polski, odzyskanie niepodległości i działalność Józefa Piłsudskiego, przeplatana była pieśniami patriotycznymi i żołnierskimi wykonywanymi przez scholę „Jedność” i orkiestrę dętą „Sami Swoi”. Korzystając z pobytu pod Jasną Górą, uczestnicy wyjazdu udali się na Jasnogórskie Wały, gdzie w otoczeniu pielgrzymów zagródcańskie zespoły śpiewały pieśni maryjne.

JÓZEF MAJKOWSKI

Krystian Kubowicz ma talent

Krystian Kubowicz, wokalista z Kasiny Wielkiej, wystąpi w popularnym show telewizyjnym „Mam talent”.

– Po długim okresie przygotowań, kiedy kształciłem swój warsztat wokalny i interpretacje utworów, postanowiłem spróbować swoich sił w telewizyjnym programie – opowiada Krystian. – Na precasting pojechałem do Zabrza, gdzie zaśpiewałem dwa utwory: „Mam-maknowsbest” z repertuaru Jessie J oraz „Tak, tak to ja” z repertuaru Obywatela G. C. Po kilku dniach poinformo-

wano mnie, że udało mi się dostać na casting główny w telewizji. Byłem bardzo zaskoczony, a równocześnie szczęśliwy. Mój życiowy sukces i cel – osiągnięte! Spełniłem swoje marzenie. Jestem w programie! Nagrania ruszają od czerwca, a program emitowany będzie jesienią.

Krystian ma już znaczące osiągnięcia – ostatnio zdobył I miejsce w Wojewódzkim Festiwalu Młodych Wokalistów, gdzie reprezentował Zespół Szkół Techniczno-Informatycznych w Mszanie Dolnej. Gala odbyła się w Starym Sączu 8 kwietnia. Na Międzynarodowym Festiwalu Wokalnym „Euro Stars” na Malcie zajął II miejsce oraz otrzymał nominację na Międzynarodowy Festiwal w Rumunii w Lipcu 2015 roku. Na festiwalu reprezentował ZSTI w Mszanie Dolnej oraz Pracownię Muzyczną Triolki z Rabki Zdroju.

Red. D. BOROWIEC

Na majówkę

Święto strażaków, koncert orkiestr dętych, akademie z okazji rocznicy uchwalenia pierwszej polskiej Konstytucji – to tylko niektóre z imprez, jakie odbyły się na terenie gminy w maju.

Święto strażaków

W niedzielę, 3 maja, w Kasinie Wielkiej strażacy z Gminy Mszana Dolna obchodzili swoje święto. Uroczystości rozpoczęły się mszą świętą w kościele parafialnym, gdzie zebrały się delegacje jednostek OSP ze sztandarami oraz władze gminy z wójtem Bolesławem Żabą oraz przewodniczącą Rady Gminy Aleksandrą Kanią. Obecni byli radni gminy, młodzież oraz licznie zebrani mieszkańcy. Oprawę nabożeństwa zapewniła orkiestra dęta „Echo Zagórzeń” z Kasiny Wielkiej i młodzieżowa schola parafialna. Po mszy świętej zebrani udali się do re-mizy OSP, gdzie odbyła się dalsza część uroczystości i akademie z okazji majowego święta, przygotowana przez uczniów Zespołu Placówek Oświatowych w Kasinie Wielkiej.

Koncert orkiestr dętych

Dzięki staraniom Urzędu Gminy Mszana Dolna, Stowarzyszenia Rozwoju i Odnowy Wsi Kasina Wielka, OSP Kasina Wielka oraz orkiestry dętej „Echo Zagórzeń” zorganizowano w nowej muszli koncertowej „X Majówkę Zagórzeńską”. Impreza rozpoczęła się przeglądem orkiestr dętych z terenu gminy i miasta Mszana Dolna. Licznie zebrana publiczność oklaskiwała orkiestry dęte z Kasiny Wielkiej, Mszany Dolnej, Kasinki Małej oraz Mszany Górnej. Dla dzieci i młodzieży zorganizowano zabawy i konkursy z licznymi nagrodami, a główną był rower górski. Czynne były zjeżdżalnie i ścianka wspinaczkowa, z których dzięki sponsorom można było korzystać za darmo. Na zakończenie wystąpił kabaret „Pniaku Show”. Prowadzący całą imprezę Leszek Pniaczek, aktor z Myślenic, wprowadził dobry nastrój wspólnej zabawy. Organizatorzy zaznaczają, że muszla koncertowa zdała egzamin i jest wspaniałym miejscem do urządzania takich imprez. Liczna publiczność przybyła

na imprezę mogła rodzinnie spędzić czas. Na zakończenie majówki odbyła się zabawa taneczna.

Szkolne akademie

Natomiast w szkołach uroczystymi akademiami uczczono rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 Maja. W Zespole Placówek Oświatowych w Kasince Małej młodzież gimnazjum przygotowała montaż słowno-muzyczny, który przybliżył zebranych tło historyczne majowego święta. Po odśpiewaniu hymnu państwowego recytowano wiersze okolicznościowe, a całość dopełniły pieśni patriotyczne śpiewane przez szkolny chór. Uczniowie Szkoły Podstawowej w Łętowie w konwencji zabawy przypomnieli ważne daty, wydarzenia i postaci z bogatej historii naszego kraju. Szkołę odwiedził sam król Stanisław August Poniatowski, który zaprosił zebranych do wędrówki w daleką przeszłość... Tak oto uczniowie odbyli niesamowitą podróż i uczestniczyli w obradach Sejmu. Byli również obecni podczas zaprzysiężenia Konstytucji 3 Maja, która była pierwszą ustawą zasadniczą w Europie i drugą na świecie. Król wytłumaczył wszystkim, co uchwalono 3 Maja 1791 roku.

D. BOROWIEC

(na podstawie materiałów nadestanych do redakcji)

Biblioteka poleca

Kto czyta, więcej wie

BIOGRAFIA

Adam Cyra „Rotmistrz Pilecki. Ochotnik do Auschwitz”

W latach 1944-1956 stracono w Polsce kilka tysięcy osób należących do antykomunistycznych organizacji niepodległościowych. Ofiarami tych zbrodni byli także dawni więźniowie KL Auschwitz, w tym rotmistrz Witold Pilecki, zaliczany przez historyków do sześciu najważniejszych ludzi europejskiego ruchu oporu. Pileckiemu przyszło żyć w niezwykle burzliwych czasach. Każda ze zmieniających się epok historycznych odcisnęła na nim swoje piętno. Był uczestnikiem wojen w 1920 i 1939 r., jednak to lata 1940-1943, kiedy jako ochotnik stał się twórcą konspiracji wojskowej w KL Auschwitz, stanowiąc najistotniejszy element jego życiorysu. Jako oficer AK walczył w Powstaniu Warszawskim, był jeńcem obozów w Lamsdorf i Murnau, po wojnie wstąpił do II Korpusu Polskiego gen. Władysława Andersa we Włoszech. Został zamordowany strzałem w potylicę w więzieniu na Mokotowie 25 maja 1948 roku. W lipcu 2006 r. prezydent RP Lech Kaczyński w uznaniu zasług Witolda Pileckiego i jego oddania sprawie ojczyzny odznaczył go pośmiert-

nie Orderem Orła Białego. W 2013 r. został awansowany na pułkownika. Książka skupia się przede wszystkim na działalności Witolda Pileckiego w organizowaniu konspiracji wojskowej w Auschwitz, zawiera również słynny raport z 1945 r. napisany po ucieczce z obozu. Celem biografii jest pokazanie jak Witold Pilecki wywiązał się w swoim życiu z zadań, które stawiała przed nim historia.

DLA WSZYSTKICH

Nick Vujicic „Niezwycześony! Potęga wiary w działaniu”

Miliony ludzi na całym świecie rozpoznają uśmiechniętą twarz Nicka Vujicica. Nick urodził się bez rąk i nóg, jednak przezwycięzył ograniczenia wynikające z niepełnosprawności i prowadzi dziś życie, które sam określa jako „obłądnie szczęśliwe”. Jest jednym z najświetniejszych współczesnych mówców motywacyjnych. Angażuje się w działalność charytatywną, a równoległe kieruje firmą szkoleniową, nagrywa programy radiowe, pisze bestsellerowe książki i występuje w filmach – by wymienić tylko niektóre z jego licznych aktywności.

Swój sukces życiowy Nick przypisuje postawie streszczającej się w dewizie „wiara w działanie”. W książce Niezwyciężony! Nick podpowiada, jak konsekwentnie stosować wiarę w działanie w różnych dziedzinach życia – jak przekuć wiarę w czyn w konfrontacji z problemami i wyzwaniem takimi jak:

- kryzysy osobiste
- trudności w relacjach z innymi ludźmi
- wyzwania związane z pracą i karierą
- problemy zdrowotne i utrudnienia wynikające z niepełnosprawności
- autodestrukcyjne myśli, emocje i uzależnienia
- nietolerancja, dyskryminacja, znęcanie się i przemoc
- zaburzona równowaga ciała, umysłu, serca i ducha.

DLA MŁODZIEŻY

Andrzej Sowa „Ocalony. Ćpunk w Kościele”

„...Po tej książce nigdy nie sięgniesz nawet po skręta.

Wiecie, czym jest klub 27? Amy Winehouse, Kurt Cobain, Jimi Hendrix, wszyscy oni zmarli z przedawkowania

prochów, mając właśnie 27 lat. Ja miałem 26, kiedy przestałem brać.

Gdybym ćpał tylko rok dłużej, pewnie nie mógłbym teraz tego pisać.

Przez jedenaście lat swojego życia liczyły się tylko narkotyki. Potrafiłem poświęcić dla nich wszystko. W 1990 roku nasz zespół, Maria Nefeli wygrał festiwal w Jarocinie. Miałem szansę zostać gwiazdą, ale byłem ciągle na haju, zapominałem o próbach i zostałem wyrzucony z grupy. Upadłem na samo dno, zamieszkałem na ulicy. Wydawało się, że nie ma już ratunku...

I wtedy Bóg nieoczekiwanie wyciągnął do mnie rękę.

Teraz przyszedł czas, abym podzielił się swoją historią, by pokazać innym, że nie ma sytuacji bez wyjścia, a cuda się zdarzają.

ZOSTAŁEM OCALONY. NIE BOJĘ SIĘ O TYM MÓWIĆ..."

Andrzej Sowa – były narkoman, dziś głosi świadectwo swojego nawrócenia oraz prowadzi programy profilaktyki przeciwko uzależnieniom wśród młodzieży.

DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

Szymon Skolarus „Uratuj smoka”

Kiedy czternastoletnia Paulina weszła na strych i zobaczyła starą szafę, nie przypuszczała, że za chwilę przekroczy wrota do magicznej krainy, z której powrócić do domu nie będzie łatwo. Wraz z dwoma towarzyszami podróży, zmierzają się z czyhającymi niebezpieczeństwami w Lesie Śmierci i wiosce

niewolników. Stanie do walki nie tylko o własne życie, ale i życie Wielkiej Piątki – smoków uwięzionych i pozbawionych władzy nad baśniowym światem.

Uratuj Smoka to opowieść fantasy dla starszych dzieci i młodzieży, inspirowana motywami znanymi Czytelnikom z Czarnoksiężnika z krainy Oz, Królowej Śniegu i innych historii z kanonu literatury baśniowej. Wędrowni ilustratorzy przemianę duchową, jakiej bohaterowie muszą doznać, aby na nowo odnaleźć się w świecie znanym i przyjaznym.

Szymon Skolarus – jest autorem tekstu. Do swojej książki zaprojektował też ilustracje. Pochodzi z Kasinki Małej.

DLA DZIECI

Marta Galewska-Kustra, Elżbieta Szwajkowska, Witold Szwajkowski „Wierszyki ćwiczące języki, czyli rymowanki logopedyczne dla dzieci”

Ten zbiór zabawnych wierszyków, którym towarzyszą zachwycające i pełne humoru ilustracje, to książka wyjątkowa. Jej wspólne czytanie może być świetną zabawą dla dzieci i rodziców. To doskonała pomoc w pracy z dziećmi mającymi problemy logopedyczne. Nie straszy trudnymi do wymówienia łańcuchami językowymi, bo rymowanki są dostosowane do wieku dziecka. Sprawdzi się jako materiał do ćwiczenia mowy, bo jest nie tylko profesjonalnie przygotowany, lecz także niezwykle atrakcyjny dla małych czytelników.

To również świetna propozycja dla dzieci, które nie mają kłopotu z mową,

ale są w wieku, kiedy wymowa się rozwija. Książka w ciekawy sposób pomaga ten rozwój wesprzeć.

Dodatkową wartością są fachowe informacje, dzięki którym rodzice mogą ustalić, czy ich dziecko powinno już dać głosek wymawiać, i co zrobić, jeśli jej nie wymawia.

Dr n. hum. Marta Galewska-Kustra – logopeda i pedagog dziecięcy, pedagog twórczości. Pracownik naukowy Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie. Prowadzi gabinet logopedyczny, który jest miejscem stałych wizyt małych pacjentów oraz rodziców, którzy chcą wiedzieć wię-

To doskonała pomoc w pracy z dziećmi mającymi problemy logopedyczne. Nie straszy trudnymi do wymówienia łańcuchami językowymi, bo rymowanki są dostosowane do wieku dziecka.

cej o możliwości stymulowania rozwoju mowy swoich dzieci. Specjalizuje się w terapii opóźnionego rozwoju mowy i zaburzeń artykulacji u dzieci. W pracy terapeutycznej nieustannie próbuje łączyć terapię mowy z rozwojem twórczego potencjału dziecka. Autorka publikacji naukowych dotyczących rozwijania zdolności twórczych dzieci i młodzieży, w tym książki Szkoła wspierająca twórczość uczniów. Teoria i przykład praktyki. Członkini Polskiego Towarzystwa Logopedycznego, Polskiego Stowarzyszenia Kreatywności, a także Rady Programowej Edukacyjnej Fundacji im. prof. Romana Czerneckiego.

Elżbieta i Witold Szwajkowscy – autorzy książek dla dzieci, zabawek i pomocy dydaktycznych. W swoim dorobku mają kilkanaście książek edukacyjnych, w tym serii z rymowanymi ćwiczeniami logopedycznymi, oraz zabawki edukacyjne rozwijające zdolności językowe, nagradzane w konkursach krajowych i międzynarodowych.

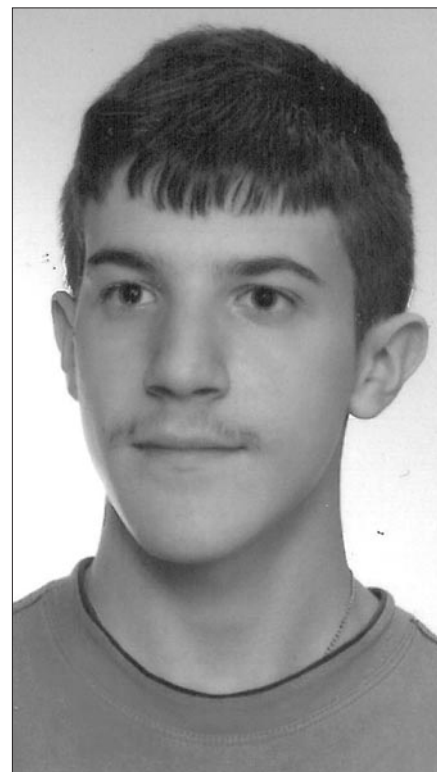
ELŻBIETA CIĘŻADLIK
Wybór za www.merlin.pl

Szymon Skolarus z Kasinki Małej wydał książkę

Książka „Uratuj Smoka”, której autorem jest Szymon Skolarus, wydana została przez Warszawską Firmę Wydawniczą. Opowiada o przygodach czternastolatki w fantastycznym świecie; o trudnej i niebezpiecznej wyprawie do ruin starego królestwa, by móc spotkać się ze złotym smokiem, ale porusza też tematy takie jak przyjaźń oraz przemiana wewnętrzna. Młody twórca jest również autorem ilustracji do swojego tekstu.

Szymon Skolarus urodził się 8 czerwca 1996 w Myślenicach, jest mieszkańcem Kasinki Małej. Obecnie uczy się w ZSZ w Zespole Szkół nr 1 w Mszanie Dolnej.

Jak wspomina Agata Jarosz, była wychowawczyni Szymona: – *Cichy, skromny, kulturalny, wrażliwy – te przymiotniki najtrafniej określają Szymona. Zawsze się wyróżniał na tle rówieśników kindersztubą – koleżanki przepuszczały w drzwiach przodem, ustępował miejsca, kiedy tego wymagały okoliczności, co niestety, nie jest już normą dobrego wychowania wśród młodych ludzi. Z tego, co pamiętam, próbował swoich sił w rysowaniu komiksów, tworzeniu fabuły dla rysowanych przez siebie bohaterów. Zawsze stał trochę z boku grupy rówieśniczej. Nie dlatego, że stawiał siebie ponad nich, ale dlatego, że wydawał się znacznie dojrzałszy od swoich kolegów, koleżanek z klasy. Jest najlepszym przy-*

Szymon Skolarus

kładem dla tych, którzy chcieliby zmateriałizować swoje marzenia.

DOROTA BOROWIEC

Prymat za promowanie nauki papieża

Rok 2015 został ogłoszony rokiem Jana Pawła II. Aby uczcić Jego pamięć, nauczyciele i uczniowie ZPO w Rabie Niżnej zaplanowali wiele różnorodnych zadań i uroczystości. Jednym z nich był udział we mszy św. podczas Złotu Szkół im. Jana Pawła II w Wadowicach.

18 maja wadowicki rynek wypełnił się po brzegi. Spotkali się na nim uczniowie z wielu szkół, których patronem jest nasz ukochany papież Jan Paweł II. Młodzież przybyła z różnych zakątków Polski oraz z zagranicy. Wśród nich wyróżniała się bardzo liczna grupa dzieci i młodzieży z Raby Niżnej – aż 126 uczniów wraz z wychowawcami z radością uczestniczyło w uroczystości poświęconej św. Janowi Pawłowi II w dniu Jego urodzin.

– *Pod koniec mszy świętej spotkało nas wyróżnienie – otrzymaliśmy przechodni prymat, który jest nagrodą za tak liczne uczestnictwo w tegorocznym Zlocie Szkół Jana Pawła II – z radością wspominają uczestnicy papieskiego spotkania. – W imieniu całej naszej społeczności szkolnej odebrały go Marzena Żmuda i Katarzyna Nawara – uczennice klasy IIIb, a Weronika Wronka z klasy IIa z ochotąniosła go do końca pielgrzymki. Teraz, kiedy prymat znajduje się w naszej szkole,*

jeszcze bardziej czujemy się zobowiązani pamiętać o naszym patronie – świętym Janie Pawle II i wcielać w życie Jego „słowa przepelnione miłością”. Za rok na pewno spotkamy się ponownie w Wadowicach przed Bazyliką Mniejszą Ofiarowania Najświętszej Maryi Panny, aby wziąć udział w uroczystościach i przekazać prymat innym uczniom albo może zatrzymać go u siebie na jeszcze jeden rok...

DOROTA WĘGIELSKA

Czysty Lubomierz

Uczniowie Szkoły Podstawowej nr 1 w Lubomierzu wraz z nauczycielami sprząтали swoją miejscowość. Uzbierali 30 worków śmieci.

Akcja „Sprzątanie Gminy 2015” odbyła się 14 kwietnia. Społeczność szkolna wraz z przewodniczącą Rady Rodziców Justyną Kowalczyk oraz Alicją Złydaszyk „uzbrojeni” w rękawice, kamizelki odblaskowe i worki posprzątała okolice szkoły, kościoła, cmentarza, parkingu i drogi wojewódzkiej. – *Mamy nadzieję, że takie działania zaszczepią w młodym pokoleniu potrzebę dbania o otoczenie, wyrobią nawyki proekologiczne oraz wpłyną na prawidłową postawę całego społeczeństwa – uzasadniają udział w akcji jej szkolni koordynatorzy. – Dbalność o piękno przyrody i czystość środowiska to nawyk, który jak najwcześniej powinniśmy kształtować wśród młodego pokolenia. Naszym celem powinno być zwrócenie uwagi wszystkich na osobisty wpływ każdego Polaka na środowisko przyrodnicze poprzez unikanie tworzenia odpadów i selektywną ich zbiórkę. W związku z takimi założeniami co roku przystępujemy do akcji sprzątania okolicy, angażując do tej pracy nie tylko uczniów, ale także ich rodziców. Tegoroczne działania zbiegły się z akcją ogłoszoną przez wójta Mszany Dolnej „Sprzątanie Gminy 2015”.*

GRAŻYNA DAWIEC

Precz z kajdanami

Poznanie historii podziemia niepodległościowego i antykomunistycznego jest jednym z działań prowadzonych w Gimnazjum nr 4 w Mszanie Górnej w ramach projektu edukacyjnego „Śladami oddziału partyzanckiego „Mszycy” – por. „Adama” Jana Stachury.

– Naszą placówkę odwiedził dr Dawid Golik, przedstawiciel krakowskiego oddziału Instytutu Pamięci Narodowej – informuje koordynator projektu. – W trakcie spotkania z gimnazjalistami starał się przedstawić czasy i zakres działalności podziemia niepodległościowego w trakcie i po II wojnie światowej. Wykład wspierany prezentacją multimedialną przybliżył słuchaczom struktury i sposób funkcjonowania oddziałów partyzanckich (głównie AK) w okupowanym kraju. Uwzględnił również działalność poakowskich oddziałów zbrojnych po zakończeniu II wojny światowej na terenie Beskidu Wyspowego i Górców. Uczniowie obejrżeli także wystawę zatytułowaną: „Precz z kajdanami bolszewizmu..... Oddział partyzancki „Wiarusy” 1947-1949”, poświęconą działającemu w Beskidach oddziałowi partyzanckiemu „Wiarusy” walczącego o suwerenność Polski.

ZBIGNIEW JAROSZ

Rowerowy test

25 marca w Zespole Placówek Oświatowych w Kasince Matej odbyły się gminne eliminacje XXXVIII Ogólnopolskiego Turnieju Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym.

Nad prawidłowym przebiegiem turnieju czuwała grupa sędziów wyłoniona spośród opiekunów zespołów. O zwycięstwo walczyło sześć drużyn ze szkół podstawowych i cztery drużyny reprezentujące gimnazja z terenu gminy Mszana Dolna. Zgodnie z regulaminem uczniowie rywalizowali w trzech konkurencjach: rozwiązywali test ze znajomości przepisów ruchu drogowego, pokonywali na rowerze skomplikowany tor przeszkód oraz wykazywali się umiejętnością udzielenia pierwszej pomocy. Suma punktów uzyskanych za poszczególne zadania decydowała o zdobytych miejscach.

Wyniki klasyfikacji drużynowej w kategorii szkół podstawowych:

- I miejsce – Szkoła Podstawowa nr 1 w Kasince Matej
- II miejsce – Szkoła Podstawowa w Łętowie
- III miejsce – Szkoła Podstawowa w Łostówce

Wyniki klasyfikacji drużynowej w kategorii gimnazjów:

- I miejsce – Gimnazjum nr 2 w Kasince Matej
- II miejsce – Gimnazjum nr 4 w Mszanie Górnej
- III miejsce – Gimnazjum nr 1 w Kasinie Wielkiej

Wyniki klasyfikacji indywidualnej w kategorii szkół podstawowych:

- I miejsce – Marcin Jarząbek (Szkoła Podstawowa w Kasinie Wielkiej)
- II miejsce – Weronika Leżańska (Szkoła Podstawowa nr 1 w Kasince Matej)
- III miejsce – Kacper Kozak (Szkoła Podstawowa nr 1 w Kasince Matej)

Wyniki klasyfikacji indywidualnej w kategorii gimnazjów:

- I miejsce – Damian Mucha (Gimnazjum nr 2 w Kasince Matej)
- II miejsce – Michał Filipiec (Gimnazjum nr 2 w Kasince Matej)
- III miejsce – Janusz Dobrowolski (Gimnazjum nr 1 w Kasinie Wielkiej).

Zwycięskie drużyny otrzymały puchary, a indywidualni tryumfatorzy medale ufundowane i wręczone przez wójta Mszany Dolnej Bolesława Żabę oraz przewodniczącą Rady Gminy Aleksandrę Kanię.

***

Zespoły, które w klasyfikacji drużynowej zajęły I miejsce reprezentowały gminę Mszana Dolna w rozgrywkach powiatowych, które odbyły się 28 kwietnia również w ZPO Kasinka Mała. W zmaganiach wzięło udział 12 drużyn ze szkół podstawowych i 12 drużyn z gimnazjów z terenu miasta i powiatu limanowskiego. Nad przebiegiem turnieju czuwali policjanci z Powiatowej Komendy Policji w Limanowej. Sędzią głównym był sierżant sztabowy Henryk Sopata. Zawodnicy musieli wykazać się zarówno wiedzą teoretyczną, jak i praktyczną. Pod czujnym okiem opiekunów rozwiązywali test ze znajomości przepisów ruchu drogowego. Przed specjalistami w ratownictwie medycznym – ratownikami z Auto Moto Klubu Limanowa – prezentowali swoje umiejętności z zakresu udzielania pierwszej pomocy. Natomiast wyznaczeni sędziowie oceniali niezwykłą sprawność w pokonywaniu toru przeszkód na rowerze. Warto podkreślić, że wszyscy zawodnicy pokazali, że są świetnie przygotowani, a współzawodnictwo przebiegało zgodnie z zasadami fair play.

Wyniki klasyfikacji drużynowej w kategorii szkół podstawowych:

- I miejsce – Szkoła Podstawowa w Wilczycach
- II miejsce – Szkoła Podstawowa nr 1 w Kasince Matej
- III miejsce – Szkoła Podstawowa w Szczyrzycu

Wyniki klasyfikacji drużynowej w kategorii gimnazjów:

- I miejsce – Gimnazjum nr 2 w Kasince Małej
- II miejsce – Gimnazjum w Męcinie
- III miejsce – Niepubliczne Gimnazjum w Piekietku

Wyniki klasyfikacji indywidualnej w kategorii szkół podstawowych:

- I miejsce – Dominik Kokoszka – Szkoła Podstawowa w Wilczycach
- II miejsce – Albert Smoroński – Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Piekietku
- III miejsce – Filip Stożek – Szkoła Podstawowa nr 1 w Kasince Małej

Wyniki klasyfikacji indywidualnej w kategorii gimnazjów:

- I miejsce – Przemysław Dudzik – Gimnazjum w Męcinie
- II miejsce – Damian Mucha – Gimnazjum nr 2 w Kasince Małej
- III miejsce – Jakub Klimek – Niepubliczne Gimnazjum w Piekietku

Zwycięskie drużyny będą reprezentować powiat limanowski w rozgrywkach na szczeblu wojewódzkim. Zwieńczeniem współzawodnictwa było przyznanie miejsc i wręczenie nagród. Dzięki ofiarności licznych sponsorów zwycięzcy oraz uczestnicy turnieju otrzymali cenne nagrody rzeczowe (m. in. rowery górskie i tablety) oraz okolicznościowe puchary. Z kolei właściciele kasinczańskich firm jak co roku zadbali o ga-

stronomiczną oprawę imprezy. Dzięki ich wsparciu przygotowano poczęstunek dla wszystkich uczestników, ich opiekunów oraz zaproszonych gości.

***

Organizatorami turnieju były następujące instytucje: Komenda Powiatowa Policji w Limanowej, Małopolski Ośrodek Ruchu Drogowego w Nowym Sączu, Kuratorium Oświaty w Krakowie, Starostwo Powiatowe w Limanowej. Honorowy patronat nad turniejem objęli Jan Puchała – starosta powiatu limanowskiego oraz Bolesław Żaba – wójt Mszany Dolnej.

Organizację zawodów wsparli:

JAN PUCHAŁA – STAROSTA POWIATU LIMANOWSKIEGO; WŁADYSŁAW PAZDAN – WÓJT GMINY LIMANOWA; BOLESŁAW ŻABA – WÓJT GMINY MSZANA DOLNA; WALDEMAR OLSZYŃSKI – DYREKTOR MORD W NOWYM SĄCZU; KURATORIUM OŚWIATY W KRAKOWIE; WOJCIECH GAWRON – PRZEDSIĘBIORSTWO KOMUNIKACJI SAMOCHODOWEJ PASYK&GAWRON; WALENTYNA JAMRÓZ – FIRMA HANDLOWA „JAMRÓZ”; BARBARA MARSZAŁIK – PIEKARNIA W KASINCE MAŁEJ; ADAM I JÓZEF PIEKARCZYK – FHU „DREWTRANS” W KASINCE MAŁEJ; ANTONI PYRZ – TARTAK W KASINCE MAŁEJ; KAZIMIERA I MAREK SKOLARUSOWIE – PPHU „MARKAM” W KASINCE MAŁEJ; RENATA I GRZEGORZ SŁAWEK – SALON MEBLOWY „AJRON” W LIMANOWEJ; AGATA STOŻEK – SKŁAD MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH W KASINCE MAŁEJ; CZESŁAW STOŻEK – FIRMA BUDOWLANA W KASINCE MAŁEJ; EUGENIUSZ WOJAK – PPUH „WOLIMEX”

D. BOROWIEC

(na podstawie materiałów nadesłanych przez szkołę)

Łamigłówki bystrej główki

Uczniowie z dziewięciu szkół gminy wzięli udział w organizowanym po raz trzeci Gminnym Konkursie Matematycznym „Łamigłówki bystrej główki” w Szkole Podstawowej nr 1 im. św. Józefa w Lubomierzu. Patronat nad imprezą objął wójt Mszany Dolnej.

7 maja do rywalizacji matematycznej przystąpiło 18 uczniów.

Wyłoniono trzech laureatów:

I miejsce – Antoni Kozioł z ZPO w Kasinie Wielkiej

II miejsce – Paweł Baran ze SP nr 1 w Lubomierzu

III miejsce – Daniel Cebula ze SP nr 1 w Lubomierzu

Zwycięzcy i pozostali uczestnicy konkursu otrzymali piękne nagrody książkowe, gry, układanki, pamiątkowe dyplomy oraz słodkie upominki ufundowane i wręczone osobiście przez wójta Bolesława Żabę. Pracujący w komisji nauczyciele oraz opiekunowie uczniów zostali uhonorowani podziękowaniami przygotowanymi przez organizatorów. Poczęstunek sponsorowała dyrektor Jadwiga Baran-Stożek.

KRYSTYNA KOLAWA, EWA DRABIK

Mistrzowie spelowania

28 uczniów klas III z 9 szkół podstawowych z gminy Mszana Dolna przystąpiło do I Gminnego Konkursu Ortograficznego z Języka Angielskiego, który odbył się 26 marca, w Zespole Placówek Oświatowych w Kasinie Wielkiej. Patronat nad imprezą objął wójt Mszany Dolnej Bolesław Żaba. Uczniowie musieli wykazać się niebywałą zdolnością literowania słów w języku angielskim. Ich umiejętności były sprawdzane w części pisemnej i ustnej. Pierwsza konkurencja wymagała od uczniów ułożenia wyrazów z usłyszanych liter alfabety. Słowa te należały do piętnastu różnych kategorii. Do ustnego etapu zakwalifikowały się osoby, które uzyskały co najmniej 80 proc. punktów. W następnej rundzie zmagani uczniowie losowali sześciowyrazowe zestawy, po czym przystąpili do ich literowania.

Poziom umiejętności literowania był tak wyrównany, że aż czworo uczniów uzyskało ten sam wynik. O wygranej zdecydowała dogrywka. Nad właściwym przebiegiem konkursu czuwało jury w składzie: Zbigniew Wcisto, Natalia Kuziel, Beata Chłipała i Maria Skowronek. Czas oczekiwania na wyłonienie mistrza literowania w języku angielskim wypełniła prezentacja o Wielkiej Brytanii, przygotowana przez uczniów klasy 2a ZPO w Kasinie Wielkiej pod kierunkiem ich wychowawczynie Anny Rataj.

Zwycięzcy konkursu:

- I miejsce: Amelia Pajdzik – Szkoła Podstawowa nr 1 w Kasince Matej
- II miejsce: Antoni Kozioł – ZPO w Kasinie Wielkiej
- III miejsce: Marcin Ślaga – ZPO w Kasinie Wielkiej.

MARIA SKOWRONEK

Integracyjne lepienie z gliny

Uczniowie Szkoły Podstawowej nr 1 w Mszanie Górnej mieli okazję uczestniczyć w niecodziennych zajęciach. Do udziału w warsztatach lepienia z gliny 11 kwietnia zachęcił ich Bank Spółdzielczy w Limanowej w ramach aktywnego oszczędzania w SKO. Przeprowadziła je Elżbieta Zajac-Zbrożek. Na zajęciach ceramicznych instruktorka uczyła dzieci, jak nadawać glinie dowolne kształty. Praca podczas spotkania wrzała. Powstały gliniane arcydzieła, a sukcesy w lepieniu z gliny dały dużo radości. Gлина stała się zatem sposobem na twórcze spędzenie czasu, poszerzenie własnych umiejętności, odkrycie talentów, których nie podejrzewano u siebie, a przede wszystkim integrację uczniów i poznanie siebie, co przyczynia się do budowania dobrej atmosfery i zwiększenia aktywności dzieci. Każdy uczestnik warsztatów otrzymał upominek ufundowany przez Bank Spółdzielczy w Limanowej.

JADWIGA BOROWIECKA

Zostań przyjacielem Ziemi

22 kwietnia obchodzony jest Światowy Dzień Ziemi. Szczególnie w tym czasie promuje się działania ekologiczne, zachęcając społeczeństwo do dbania o środowisko oraz uświadamia, że planetę należy szanować, by zapobiec katastrofie ekologicznej.

Szereg działań proekologicznych podejmuje i prowadzi grupa uczniów Szkoły Podstawowej nr 1 w Lubomierzu,

uczestnicząca od września 2014 r. w innowacji pedagogicznej zatwierdzonej przez Małopolskiego Kuratora Oświaty w Krakowie „Mały chwyt poznaje i chroni świat”. Dzień Ziemi stał się więc dla nich okazją do zaprezentowania społeczności szkolnej inscenizacji związanej z potrzebą segregowania odpadów i koniecznością dbania o naszą zieloną planetę. Dzieci z klas I – III „wyleczyły” chorą i zanieczyszczoną Ziemię oraz zadbały o to, by służyła kolejnym pokoleniom.

Działania związane z obchodami Dnia Ziemi podejmowane są również co roku w gminnym przedszkolu w Mszanie Górnej. Tym razem odbył się Bal dla Ziemi, w którym wzięły udział wszystkie przedszkolaki oraz licznie przybyli rodzice i rodzeństwo maluchów. Tego dnia dzieci „zamieniły się” w mieszkańców łąki, lasu; wspólnie z rodzicami wysłuchały wiersza „Ekologia”, rozmawiały o tym, w jaki sposób należy dbać o naszą planetę, dowiedziały się, dlaczego powinniśmy sortować odpady, segregowały zgromadzone w sali śmieci do worków w odpowiednich kolorach, a także bawiły się przy piosenkach poruszających tematykę ekologii. Wszyscy zebrani złożyli uroczystą przysięgę „Przyjaciela Przyrody”, a następnie odbijali swój kciuk pomalowany farbą pod jej tekstem. Imprezę umiliły piosenki, piosy i tańce przy skocznej muzyce. Na zakończenie spotkania dzieci otrzymały symboliczne odznaki „Przyjaciół Przyrody” oraz książeczki edukacyjne.

Obchody Dnia Ziemi mają przypominać o potrzebie kształtowania postaw proekologicznych oraz o tym, żeby już od dziecka budzić w człowieku chęć dbania o środowisko.

D. BOROWIEC

(na podstawie materiałów nadesłanych przez szkoły)

Zagrożenia w sieci

Anna Pękała, komendant Komisariatu Policji w Mszanie Dolnej, przeprowadziła z uczniami klas IV – VI szkoły podstawowej w Zespole Placówek Oświatowych w Mszanie Górnej pogadankę na temat cyberzagrożeń. Prelekcję zrealizowaną w ramach ogólnopolskiego projektu „Zagrożenia w sieci-profilaktyka, reagowanie” urozmaiciła ciekawymi filmami, w których wypowiedział się m.in. Paweł Mela. Szkoła otrzymała zestaw plasz z procedurami określającymi zasady postępowania nauczycieli wobec ofiary cyberprzemocy oraz maskotkę projektu – granatowego smoka o wdzięcznym imieniu „Netuś”.

MAZUR JAROSŁAW

Już pływam

Od kwietnia gmina rozpoczęła realizację projektu „Już pływam” w ramach zadania pn. „Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży”, w części współfinansowanego ze środków budżetu Województwa Małopolskiego.

Celem projektu jest między innymi nabycie podstawowych umiejętności pływackich, poprawa kondycji i podniesienie ogólnej sprawności fizycznej uczniów oraz zachęcenie młodzieży do aktywnych form spędzania wolnego czasu. W programie bierze udział 150 dzieci z terenu całej gminy. Wyjazdy na basen odbywają się w piątki oraz soboty w związku z tym uczestnicy projektu zostali podzie-

leni na 10 grup. Projekt obejmuje 20 godzin nauki pływania dla każdego uczestnika. Na pływalni zajęcia odbywają się z instruktorem nauki pływania. Zakładanym rezultatem realizacji w/w projektu jest zdobycie przez uczestników umiejętności pływackich, które umożliwią im bezpieczne korzystanie z kąpielisk, poprawią bezpieczeństwo na różnego rodzaju kąpieliskach oraz pozwolą na aktywne spędzanie wolnego czasu.

Realizacja projektu potrwa do końca czerwca bieżącego roku. Całkowity koszt projektu to 53 750 zł. W ramach realizacji w/w projektu zostają pokryte koszty wstępu na basen, instruktora, opiekuna oraz transportu.

AGATA CHORAĞWICKA

Patron najgodniejszy

16 maja, w Zespole Szkół w Zębie odbyła się uroczystość wręczenia nagród i wyróżnień dla uczestników XIV Wojewódzkiego Konkursu Plastyczno-Literackiego „Jan Paweł II – Patron Najgodniejszy”.

Dużym sukcesem może pochwalić się Agata Jakubiak – uczennica klasy I Gimnazjum nr 2 w Kasince Małej, która zdobyła I miejsce w kategorii literackiej. Zadowolenie jest tym większe, że w tym roku konkurencja była duża, a poziom nadesłanych prac bardzo wysoki. Jak poinformowała Bożena Bobak, dyrektor Zespołu Szkół w Zębie, na konkurs napłynęło 400 prac literackich, plastycznych i multimedialnych.

MAŁGORZATA ŁABUZ

Wiedzą to nawet dzieci, że ważna jest segregacja śmieci

Człowiek jest nierozdzielnie częścią przyrody, więc powinien żyć z nią w zgodzie i harmonii. Niestety, rozwój cywilizacji powoduje, że negatywny wpływ ludzi na przyrodę jest coraz większy. Aby ją ratować, w Zespole Placówek Oświatowych w Kasince Małej od lat prowadzone są działania, które mają na celu pogłębianie świadomości ekologicznej wśród uczniów.

31 marca odbyły się zajęcia pt. „Wiedzą to nawet dzieci, że ważna jest segregacja śmieci”. Wzięli w nich udział uczniowie klas: Ia, Ib, II, III Szkoły Podstawowej nr 1 w Kasince Małej.

Szczególnie interesujące okazało się spotkanie z pracownikami firmy Traszkan. Marcin Ciężarek oraz Robert Sroka – specjaliści do spraw ochrony środowiska i gospodarki odpadami – przypomnieli, jak należy prawidłowo segregować odpady, a także jak dbać o otaczające nas środowisko. Dzieci zapoznały się również z pojęciem recyklingu, dowiedziały się, dokąd zmierzają segregowane odpady oraz w jaki sposób wykorzystywane są powtórnie. Spory entuzjazm wśród uczniów wywołało segregowanie odpadów zgromadzonych na środku sali. Ponieważ ogromną aktywność dzieci trzeba było nagrodzić, nie obyło się bez miłych niespodzianek – słodczy, naklejek, długopisów, dyplomów oraz książek. Dodatkowo prowadzący ogłosili konkurs plastyczny pt. „Ekologiczny Traszkan”. Podkreślano, że warto powalczyć o zwycięstwo, gdyż najładniejsza praca stanie się fototapetą na ścianie biura firmy Traszkan.

Wspaniałe przeżycia, możliwość pogłębiania świadomości podejmowania działań ekologicznych przez uczniów w ich życiu codziennym oraz poszerzenie wiedzy z zakresu ochrony środowiska sprawiły, że była to naprawdę wartościowa lekcja ekologii.

MAŁGORZATA ŁABUZ

Niektórzy lubią poezję, niektórzy... geografie

Uczniowie Zespołu Placówek Oświatowych w Kasinie Wielkiej mogą poszczycić się wspaniałymi osiągnięciami artystycznymi.

30 marca w sali scenicznej Katolickiego Liceum w Krakowie dwoje uczniów gimnazjum stanęło na podium, a jeden otrzymał wyróżnienie w IV Małopolskim Konkursie Recytatorskim „Niektórzy lubią poezję”, nad którym honorowy patronat objął Małopolski Kurator Oświaty oraz Caritas Archidiecezji Krakowskiej. Spośród ponad stu uczestników najlepsi okazali się artyści z Kasiny Wielkiej, przynosząc jury i publiczność do świata poetyckiej wyobraźni Agnieszki Osieckiej, bo to właśnie jej utwory recytowano. Kapituła konkursu podkreśliła niezwykle talent i wrażliwość na „żywe słowo” kasińskich recytatorów oraz umiejętności interpretacyjno-głosowe, zachęcając jednocześnie do kontynuowania przez nich artystycznej drogi. I tak: Zuzanna Śmieszek zajęła I miejsce, Dawid Śmieszek – III, a Aleksandrze Kowalczyk przyznano wyróżnienie. Nie jest to pierwsza wygrana tych gimnazjalistów. Zuzanna i Dawid identyczne miejsca zdobyli kilka tygodni wcześniej w innym wojewódzkim konkursie recytatorskim. Zaś 17 marca w gronie laureatów XII Powiatowego Konkursu Poezji ks. Jana Twardowskiego w Laskowej znaleźli się Karol Pietrzak oraz Dawid Śmieszek. Dawid otrzymał również nagrodę specjalną, ufundowaną przez posła na Sejm RP Wiesława Jancyka.

***

Wychowankowie Zespołu Placówek Oświatowych w Kasinie Wielkiej brali również liczny udział w konkursach przedmiotowych, organizowanych przez Małopolskiego Kuratora Oświaty. Największy sukces osiągnęły uczennice: Maria Skowronek – klasa VI, która została

finalistką Małopolskiego Konkursu Humanistycznego, i Kinga Hornik – klasa III gimnazjum, która została finalistką konkursu z geografii. Na uwagę zasługuje fakt, iż Kinga Hornik jako jedyna reprezentowała naszą gminę w eliminacjach wojewódzkich, a w konkursie z języka polskiego oprócz Marii Skowronek naszą Małą Ojczyznę reprezentowała także Aleksandra Cieżak – uczennica kl. VI SP z Zespołu Placówek Oświatowych w Kasince Małej.

***

Uczniowie z Kasiny Wielkiej zdobyli wysokie miejsca w małopolskich konkursach, organizowanych przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną w Krakowie z okazji Małopolskich Dni Książki „Książka i róża”. Biblioteka szkolna, włączając się do obchodów Małopolskich Dni Książki, przeprowadziła szkolny etap konkursu plastycznego „Kronikarzem

być – chwile utrwalone w zakładce”, wysyłając do Krakowa 11 zakładek uczniów z kl. I-III. W małopolskim konkursie, wysokie II miejsce zdobyła Antonina Pałgan z kl. II, a wyróżnienie – Natalia Ziemianin z kl. I. Antonina oprócz nagrody indywidualnej wygrała również dla swojej klasy udział w warsztatach „Smocze opowieści”. Do obchodów Święta Książki włączyli się również starši uczniowie SP i gimnazjum, biorąc udział w małopolskim konkursie „Drzewo recenzji”. Recenzje Marcina Jarząbka z kl. VI i Weroniki Pietrzak z kl. III gimnazjum zdobyły wyróżnienie. Uczniowie otrzymali nagrody indywidualne, a także wywalczyli dla szkoły podstawowej i gimnazjum nagrody książkowe.

D. BOROWIEC

(na podstawie materiałów nadesłanych przez szkołę)

Poszerzamy horyzonty

Przez dwa lata przeprowadzono 4164 godziny zajęć. Od października 2013r. młodzież z czterech gimnazjów z terenu gminy Mszana Dolna, tj. Kasiny Wielkiej, Kasinki Małej, Raby Niżnej oraz Mszany Górnej, uczestniczy w projekcie „Poszerzamy horyzonty”, realizowanym przez Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół w Gminie Mszana Dolna.

Głównym celem projektu jest wyrównanie szans edukacyjnych uczniów w gimnazjach z terenu wiejskiej gminy Mszana Dolna oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych.

Od października 2013 r. do maja 2015 r. w gimnazjach zrealizowane zostały wszystkie zaplanowane zajęcia w ramach projektu. Przez dwa lata uczniowie gimnazjów uczestniczyli w zajęciach rozwijających (mistrz informatyki, mistrz języka angielskiego, mistrz przedsiębiorczości, mistrz techniki uczenia się), dydaktyczno-wyrównawczych (język polski, matematyka, język angielski), specjalistycznych z pedagogiem oraz warsztatach edukacyjno-zawodowych. Uczniowie skorzystali również z indywidualnych konsultacji doradczych z psychologiem oraz dorad-

cą zawodowym, które skupiały się na diagnozowaniu uczniów, określaniu ich predyspozycji zawodowych, umiejętności, planowaniu ścieżki kształcenia oraz rozwoju zawodowego, co ułatwi w przyszłości aktywne poruszanie się na rynku pracy.

Łącznie w czterech gimnazjach przeprowadzono 4 164 godziny zajęć.

W ramach projektu organizowane były również dla młodzieży wyjazdy edukacyjne. Uczniowie z zajęć rozwijających uczestniczyli w trzydniowej wycieczce edukacyjnej do Warszawy. Uczestnicy zajęć mistrz przedsiębiorczości mieli możliwość zwiedzenia Zakładu Fiat Auto Poland S.A. w Tychach. W ramach wsparcia dydaktyczno-wyrównawczego uczniowie z zajęć języka polskiego uczestniczyli w sztuce teatralnej w teatrze Bagatela. Młodzież z zajęć języka angielskiego zwiedziła Muzeum UJ Collegium Maius oraz uczestniczyła w ciekawych zajęciach zorganizowanych przez studentów Wydziału Filologii Angielskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego. W wyjeździe do Ogrodu Doświadczeń im. Stanisława Lema w Krakowie wzięli udział uczniowie z zajęć matematycznych. Kolejny wyjazd odbył się do Krakowa na Targi Edukacyjne „Festiwal Zawodów” – dla uczniów uczestniczących w indywidual-

nych konsultacjach doradczych. Uczestnicy warsztatów edukacyjno-zawodowych mieli możliwość zwiedzenia zakładu produkującego soki – Tymbark oraz poznanie funkcjonowania tego przedsiębiorstwa.

Wyjazdy edukacyjne zorganizowane w ramach projektu umożliwiły uczniom poznanie nowych i ciekawych miejsc, a także pogłębiły ich wiedzę oraz zainteresowania.

Dzięki realizacji projektu dla uczniów gimnazjów została udostępniona szeroka oferta edukacyjna, będąca odpowiedzią na zdiagnozowane potrzeby. Uczestnictwo w zajęciach pozwoliło rozwijać liczne i różnorodne działania, które przyczyniły się do wyrównywania poziomu, nabywania kompetencji kluczowych oraz umożliwiły wsparcie specjalistyczne.

Ostatni miesiąc realizacji projektu – czerwiec 2015 zapowiada się bardzo atrakcyjnie. Dla 50 uczniów z zajęć dydaktyczno-wyrównawczych i specjalistycznych, którzy najlepiej napiszą test, zaplanowano czterodniowy wyjazd w Góry Świętokrzyskie. Z kolei uczni-

Uczniowie z zajęć rozwijających uczestniczyli w trzydniowej wycieczce edukacyjnej do Warszawy. Uczestnicy zajęć mistrz przedsiębiorczości mieli możliwość zwiedzenia Zakładu Fiat Auto Poland S.A. w Tychach.

wie z zajęć pedagogicznych zwiedzą m.in. Muzeum Narodowe w Krakowie oraz Komnaty Królewskie na Wawelu.

Projekt „Poszerzamy horyzonty” współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet IX – Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach, Poddziałanie 9.1.2. – Wyrównanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych.

AGNIESZKA MICHALCZEWSKA

Święto Szkoły

Tradycyjnie końcem kwietnia Szkoła Podstawowa nr 1 w Lubomierzu obchodzi święto swojego patrona – św. Józefa, przypadające 1 maja.

Świętowanie rozpoczęło 30 kwietnia uroczystą mszą świętą w intencji: dyrektor, nauczycieli, uczniów, rodziców oraz pracowników szkoły. W oprawę muzyczną i liturgiczną, którą przygotowała s. Anna Laska, włączyli się nie tylko uczniowie należący do scholi, ale również nauczycielki: Józefa Nachman i Natalia Kuziel.

We mszy wzięli udział zaproszeni goście oraz uczniowie Szkoły Podstawowej nr 2 im. św. Stanisława Kostki w Lubomierzu.

Kolejna część tego podniosłego wydarzenia odbyła się w szkole. Dyrektor Jadwiga Baran-Stożek przywitała gości: o. proboszcza Piotra Głoda, dyrektor SP Nr 2 w Lubomierzu Marię Bożek, przedstawicieli Rady Rodziców sąsiedniej szkoły: Joannę Wojtyczkę i Agnieszkę Młynarczyk, emerytowanych nauczycieli placówki: Marię Bugajską i Annę Malarz, sołtysa wsi Józefa Gacka oraz bibliotekarkę Władysławę Krzysztof.

Następnie rozstrzygnięto szkolny konkurs historyczny, nad którego prze-

biegiem czuwała Małgorzata Kawecka i uhonorowano laureatów nagrodami.

Zwycięzcami zostali:

I miejsce Paweł Kowalczyk

II miejsce Łukasz Białoń

III miejsce Aleksandra Wąchała, Jessika Potaczek

Część artystyczną przygotowali uczniowie zespołu Śwarni Lubomierzanie pod kierunkiem Katarzyny Wojtyczki i Doroty Wcisło. Specjalnie ułożony „po naszymu” scenariusz poświęcony był postaci św. Józefa. Aktorzy z wielką pasją i zaangażowaniem zagrali swoje role. Zamienieni w zagorzańskich uczniów, wracając ze szkoły kierują swój wzrok na figurę patrona szkoły. Po moralizatorskim dialogu postanawiają ją „pożyczyć”, żeby mu smutno nie było *samymy stoć*. Ustawiają ją na miejscu honorowym, do którego po chwili podchodzą młodsze dzieci. Kłękają, składają ręce i zaczynają się modlić:

*Kochany Jozefie, jo byk cie prosila
byk duzo wiedziata a malo sie ucyla*

*Jo cie zaś popytom to głowecko mojo,
bo tak mi nie wchodzi, choć z kiozkami
stojo*

*A jo byk Cie prosil to same piontecki
malutko ćwiorecek i jesce szostecki.*

Starsza uczennica wyjaśnia im, że *świynty Jozef to patron do naśladowanio, a nie zakcianek spełnianio*. Wykonawcy tańczą i śpiewają dla patrona przy akompaniamencie zespołu muzyków (akordeon – Elżbieta Wąchała, Paweł Kowalczyk, Oliwia Krężel, Krzysztof Kowalczyk, skrzypce: Aleksandra Wąchała, Magdalena Kapłoniak, Ewa Wojciechowska, Aleksandra Szczepaniak, Martyna Wojciarczyk, basy: Patrycja Zasadni, keyboard: Milena Kuczaj, saksofon: Dorota Wcisło). Kończąc słowami *Świynty nas Jozefie poźryj z nieba progu, na nos wdziyncne dzieci zawse wierne Bogu*, aktorzy odnoszą figurkę na miejsce.

Występ wywołał wiele wzruszenia i gromkie brawa, które dla występujących dzieci są bezcenne. Nic tak nie poruszy ludzkiego serca jak szczerść dziecięcych słów, zarówno tych wypowiedzianych, jak i wyśpiewanych.

Dalsze biesiadowanie odbyło się przy suto zastawionych stołach, przygotowanych przez rodziców uczniów wszystkich klas pod okiem przewodniczącej Rady Rodziców – Justyny Kowalczyk.

Ta uroczystość zapisze się w naszej pamięci na długo.

KATARZYNA WOJTYCZKA
DOROTA WCISŁO

7 medali mszańskich taekwondzistów

W Bydgoszczy, w dniach 17-19 kwietnia rozegrany został Puchar Polski Bydgoszcz Cup w taekwondo olimpijskim – zawody rankingowe Polskiego Związku Taekwondo Olimpijskiego. UKS KO-RYO Mszana Dolna reprezentowało na nich 13 zawodników.

O medale walczyli: Izabela Majerczyk, Patrycja Kornaś, Sabina Kornaś, Mateusz Szczęsnowski, Bartłomiej Olajossy, Krystian Kornaś, Sylwia Kornaś, Maciej Klimowski, Kamil Skolarus, Maksymilian Śmieszek, Klaudia Kujacz, Gabriela Dara, Kacper Piaskowy.

W zawodach uczestniczyli najlepsi zawodnicy z całej Polski. Najmocniejszą reprezentację Małopolski stanowiła grupa z Mszany Dolnej. Zagórzańscy taekwondziści z zawodów powrócili z siedmioma medalami:

- złote medale: Izabela Majerczyk (reprezentantka Polski aktualnie przygotowuje się do Młodzieżowych Mistrzostw Europy), Sabina Kornaś (reprezentantka Polski aktualnie przygotowuje się do Mistrzostw Europy, które odbędą się we Francji oraz Mistrzostw Świata, które odbędą się

Korei) oraz Mateusz Szczęsnowski (reprezentant Polski, aktualnie przygotowuje się do Mistrzostw Europy);

- srebrne medale: Sylwia Kornaś oraz Kacper Piaskowy;
- brązowe medale: Maksymilian Śmieszek i Patrycja Kornaś.

Pięte miejsca przypadły w udziale Bartłomiejowi Olajossy, Gabrieli Dara, Klaudii Kujacz, Krystianowi Kornasowski, Kamilowi Skolarusowi oraz Maciejowi Klimowskiemu.

– Wszystkim reprezentantom klubu serdecznie gratulujemy – zadowolonia nie kryje trener mszańskich taekwondzistów.

– Ich walki stały na bardzo wysokim poziomie. Nasi zawodnicy pokazali się z bardzo dobrej strony, a o wejście w strefę medalową decydowały pojedyncze punkty. Jestem pełen optymizmu przed najważniejszym turniejem, którym jest Puchar Świata rozgrywany w Austriackim Innsbrucku pod koniec maja oraz najważniejszymi zawodami dla każdego sportowca rozgrywanymi w Polsce – Mistrzostwami Polski Juniorów i Młodzieżowców, które odbędą się w Kętrzynie pod koniec czerwca. Wszystkich kibiców i sympatyków prosimy o doping i wsparcie dla całej drużyny. ZBIGNIEW KARPIERZ

Regionalny Turniej dzieci i młodzieży w rugby

W niedzielę, 24 maja, w Rabie Niżnej rozegrano Regionalny Turniej dzieci i młodzieży w rugby. Na starcie stawili się 23 drużyny w 3 kategoriach wiekowych. Poza gospodarzami Turnieju w rozgrywkach udział wzięli zawodnicy i zawodniczki z Lubnia, Łodzi, Krakowa, Nowej Huty, Rudy Śląskiej, Nowego Sącza i Częstochowy. Wśród najmłodszych w kategorii miniżaków zwyciężyła drużyna z Lubnia, przed Gorcami i Budowlanymi Łódź. W kategorii żaków najlepsi okazali się łódzcy Budowlani przed Lubniem i Gorcami. W młodzikach zwyciężyli gospodarze, pokonując w finale Budowlanych Łódź 24: 0. Indywidualne nagrody dla najlepszych zawodników trafiły do Julii Druzgały, Alana Owczarka i Michała Jurczyńskiego. ŁUKASZ KOŚCIELNIAK

foto: Karolina Kościelniak

IV Rajd o Puchar Beskidu Wyspowego

W niedzielę, 17 maja, w Stadninie Apacz w Mszanie Górnej odbył się IV Rajd o Puchar Beskidu Wyspowego pod patronatem starosty limanowskiego Jana Puchały oraz wójta gminy Mszana Dolna Bolesława Żaby. Start ten otworzył II Puchar Małopolski w Towarzyskich Rajdach Konnych. Honorowym patronatem imprezę objął wielki miłośnik koni – aktor – Marek Siudym oraz wojewoda Małopolski – Jerzy Miller.

W kategorii Duże Konie:

I miejsce – Beata Kocemba na koniu Kaprys, OHiJ Tara Kamionka Wielka
 II miejsce – Klaudia Mysza na koniu Jaruga, KJ Apacz Mszana Górna
 III miejsce – Andrzej Korabik na koniu Jar, KJ Apacz Mszana Górna

W kategorii Kuce:

I miejsce – Jeremiasz Wcisto na koniu Cyt, MKJ Hucut Myślenice
 II miejsce – Karolina Skoczeń na koniu Aktor, Rancho na Załpie Laskowa
 III miejsce – Zuzanna Kasieczka na koniu Wilka, OHiJ Tara Kamionka Wielka

W kategorii Małe Konie:

I miejsce – Zuzanna Kądziołka na koniu Don Quarie, Grupa Rajdowa Łyczanka.

W konkursie Best Condition zwycięzcą okazała się Nela, zawodnik – Kamil Czuba, ze stajni Frydman.

Za Wrażenie Ogólne nagrodę otrzymał Angol Spirit, zawodnik – Konrad Kocemba OHiJ Tara Kamionka Wielka.

Sędziowie i organizator imprezy przyznali także nagrody specjalne. W kategorii Najmłodszy Zawodnik zwyciężyła Klaudia Mysza z KJ Apacz Mszana Górna. Najstarszym Startującym była Agata Data na Wilkanie z KS Hejnal Kraszkowice. Nagroda dla Największego Pechowca przypadła Zuzannie Hojdzie na koniu Arizona, Rancho na Załpie Laskowa. Za niezwykłą postawę nagroda Fair Play przyznana została Kamilowi Czubiemu startującemu na koniu Nela, ze Stajni Frydman.

Wszystkim zawodnikom gratulujemy wspaniałej postawy, doskonałej kondycji i świetnie przygotowanych koni!

Wydarzeniu towarzyszyła wyjątkowa i serdeczna atmosfera. Jeźdźcy pokonali trasę 30 km. Biegła ona przez południowo-zachodni stok Jasienia, tj. przez miejscowości: Mszana Górna i Łętowe. Organizator dołożył wszelkich starań, aby zapewnić zawodnikom jak najlepszy przejazd. Nad ich bezpieczeństwem czuwała Grupa Podhalańska GOPR, która również przeprowadziła warsztaty pierwszej pomocy dla dzieci. Startujących koni strzegły czujne oczy weterynarzy.

Patronat medialny nad Małopolskimi Rajdami Konnymi sprawują: Gorce24, Radio Kraków, Głos24. O tym wydarze-

niu przeczytać będzie można również w prasie ogólnopolskiej, takiej jak Koń Polski i prasie lokalnej.

Audycję Przed Hejnałem nagraną w Radiu Kraków w dniu 15 maja, poświęconą rozpoczęciu Małopolskich Rajdów Konnych 2015 odsłuchać można pod linkiem:

<http://www.radiokrakow.pl/audycje/przed-hejnalem/w-audycji-przed-hejnalem-rajdy-konne-w-malopolsce/>

Organizator – KJ Apacz Mszana Górna dziękuje:

– Markowi Siudymowi za objęcie Rajdów patronatem i obecność w czasie IV Rajdu o Puchar Beskidu Wyspowego, okazaną życzliwość i dzielenie się z uczestnikami ogromną wiedzą i doświadczeniem jeździeckim;

– wojewodzie Małopolskiemu – Jerzemu Millerowi za objęcie imprezy patronatem;

– władzom lokalnym, a w szczególności staroście limanowskiemu – Janowi Puchale oraz wójtowi Mszany Dolnej – Bolesławowi Żabie za wsparcie finansowe przy organizacji niedzielnego startu;

– Komisji Sędziowskiej pod przewodnictwem Eulalii Michalik oraz Komisji Weterynaryjnej pod przewodnictwem Jacka Kańki, za zaangażowanie i rzetelność;

– Grupie Podhalańskiej GOPR za dbałość o bezpieczeństwo uczestników i przeprowadzenie warsztatów pierwszej pomocy dla najmłodszych;

– patronom medialnym za aktywny udział w imprezie;

– sponsorom, a w szczególności: Czesławowi Szynalikowi, inicjatorowi akcji Odkryj Beskid Wyspowy za wsparcie finansowe; RBK Media za ogromną pomoc w pracach graficznych; ZPM Hańderek za przekazanie wyrobów mięsnych na przygotowanie poczęstunku dla uczestników Rajdu oraz zaproszonych na imprezę gości; Piekarni Ciastkami Gams Adam Ścibor za przekazanie pieczywa i ciastek; Centrum Ogrodnictwu Ogród Dom Dekoracje, Wydawnictwu Koń Polski oraz sklepowi Jeździeckiemu Amigo za przekazanie nagród;

– WSZYSTKIM, których zaangażowanie i życzliwość pozwoliły na zorganizowanie IV Rajdu o Puchar Beskidu Wyspowego w tak wyjątkowej oprawie.

MARTA GRZYB

Udany sezon ZKS „Kasina Wielka”

Dla Zagórzańskiego Klubu Sportowego „Kasina Wielka” tegoroczny sezon zimowy był bardzo udany pod względem wyników sportowych. Co ciekawe, prym wiodły dziewczęta uczęszczające do szkoły podstawowej, które swój talent szczególnie pokazały podczas ostatnich zawodów. Chłopcy też zaskują na pochwałę.

To był wyjątkowy sezon dla klubu działającego niespełna rok. Nigdy w historii Małopolskiej Szkolnej Ligi SZS w Biegach Narciarskich zawodnicy z Kasiny nie byli tak wysoko sklasyfikowani wśród najlepszych biegaczy w województwie małopolskim, jak i podczas zawodów ogólnopolskich. Siódme miejsce w klasyfikacji szkół podstawowych na startujące 53 szkoły i ósme miejsce w klasyfikacji szkół gimnazjalnych na 35 szkół, to wyniki napawające optymizmem przed nowym sezonem, w którym celem jest awans na miejsca w pierwszej trójce rankingu. Również wyniki indywidualne na koniec obecnego sezonu są zadowalające. Mimo nieobecności naszych zawodników na części zawodów cyklu Małopolskiej Ligi SZS, biegacze z Kasiny: Krystian Faron, Aleksandra Puto, Adrianna Dług i Bartłomiej Puto zakwalifikowali się do Reprezentacji Województwa Małopolskiego na Ogól-

nopolski Finał Ligi, w którym uczestniczyły szkoły z całej Polski. Dziewczęta w biegu sztafetowym, po zaciętej walce do ostatnich metrów, zajęły 5. miejsce, przegrywając srebrny medal o niespełna trzy sekundy. Indywidualnie nasze najlepsze dziewczęta, jak i nasi najlepsi chłopcy zajmowali lokaty w pierwszej i drugiej dziesiątce. Najwyższe lokaty w ciągu całego sezonu w Małopolskiej Lidze SZS osiągnęli (miejsca wg rankingu po sezonie): szkoły gimnazjalne – 7. miejsce Bartłomiej Puto, 11. miejsce Ewa Łacna, szkoły podstawowe – 5. miejsce Krystian Faron, 13. miejsce Aleksandra Puto, 13. miejsce Piotr Kaleta. Wspaniały występ zawodnicy ZKS „Kasina Wielka” zanotowali również podczas zawodów powiatowych „Piknik Gminy Słupnice” na malowniczych trasach biegowych w Zalesiu, gdzie 19-osobowa ekipa zdobyła 13 medali.

Ale najcenniejsze, wywalczone w trudnych warunkach pogodowych trofeum, przyszło na sam koniec sezonu. Ostatnie zawody, wielki Finał Małopolskiej Ligi SZS w biegach narciarskich w Białce Tatrzańskiej, ponad 300 uczestników. Zajęcie pierwszego miejsca w generalnej klasyfikacji dziewcząt ze szkół podstawowych i zajęcie 3. miejsca w ogólnej punktacji szkół podstawowych wywołało poruszenie wśród wszystkich startujących w zawodach ekip.

Wszystkie wyniki z zawodów oraz klasyfikacje indywidualne i zespołowe dostępne są na stronie internetowej www.skipol.pl.

Jak widać, w Kasinie Wielkiej nie brakuje utalentowanych młodych sportowców uprawiających biegi narciarskie. Być może wśród nich są następcy naszych wspaniałych biegaczy i biathlonistów: Justyny Kowalczyk, Jana i Wiesława Ziemianin, Haliny Nowak-Guńki, Heleny Kuczaik...

ZKS to także organizator biegowych zawodów gminnych. Już chyba w całej gminie Mszana Dolna doskonale znane są zawody organizowane przez nasz klub. Niestety do tej pory tylko z biegów przełajowych – co związane jest ze zbyt małą pokrywą śnieżną, która uniemożliwia przygotowanie tras w okresie zimowym.

Obecnie klub zrzesza 54 członków, pośród których 30 osób to nasi zawodnicy w wieku 7-19 lat. Pragnę zachęcić do uczestnictwa w treningach wszystkie dzieci zainteresowane uprawianiem biegów narciarskich i biathlonu, nie tylko z Kasiny Wielkiej, ale i z całego powiatu limanowskiego. Rodziców również zachęcam do członkostwa w ZKS-ie.

Wkrótce dostępna będzie oficjalna strona internetowa naszego klubu, na której znajdziecie Państwo wszelkie niezbędne informacje.

PIOTR ZIEMIANIN

Piękniejsza twarz sportu

Ten wynik nie jest zaskoczeniem. Justyna Kowalczyk została uznana najlepszą polską sportsmenką ostatniego dwudziestolecia (lata 1994-2014) w głosowaniu zarządu Polskiego Stowarzyszenia Sportu Kobiet oraz dziennikarzy. Plebiscyt zorganizowano z okazji 20-lecia Polskiego Stowarzyszenia Sportu Kobiet, a wyniki ogłoszono na uroczystej gali, która odbyła się w Warszawie.

Kowalczyk zdobyła też nagrodę dla najlepszej zawodniczki 2014 roku. W tej kategorii wyróżniono Anitę

Włodarczyk, Katarzynę Kłys, Kamilę Lićwinko, Iwonę Matkowską i drużynę panczenistek (Katarzyna Bachleda-Curuś, Katarzyna Woźniak, Luiza Złotkowska, Natalia Czerwonka).

– Kiedy pani Renata zdobywała swoje pierwsze medale na igrzyskach, ja siedziałam przed telewizorem i nie pozwoliłam nikomu przełączyć kanału. To samo było podczas startów Kamili Skolimowskiej, Otylii Jędrzejczak. Ja wtedy nie marzyłam, że zdobędę medale igrzysk, a teraz jestem tu i ktoś uznał, że byłam od nich lepsza. Jestem tym niezmiernie zaszczyczona i zestresowana – powiedziała Kowalczyk, która osobiście odebrała nagrodę.

Nazwisko zwyciężczyni plebiscytu nie jest zaskoczeniem. Pięć medali igrzysk olimpijskich Justyny Kowalczyk to zdecydowanie najlepszy wynik ostatnich dwudziestu lat. Więcej krążków IO wywalczyła tylko Irena Szewińska.

Polskie Stowarzyszenie Sportu Kobiet to organizacja wspierająca PKOl. Założycielkami w 1994 roku były Irena Szewińska i śp. Maria Kwaśniewska-Maleszewska. Później organizacją kierowała Dorota Idzi, a od 2014 roku zajmuje się tym Otylia Jędrzejczak.

O efektach działalności stowarzyszenia mają świadczyć medale kobiet na igrzyskach. W 1992 roku w Barcelonie na dziewiętnaście krążków tylko dwa wywalczyły panie. Z kolei z ostatnich trzech igrzysk – zarówno letnich, jak i zimowych – kobiety przywoziły już tyle samo medali, co mężczyźni.

Jednym z sukcesów stowarzyszenia było wprowadzenie zapisów w ustawie o sporcie, dzięki którym zawodniczki mają łatwiejszy powrót do sportu po urodzeniu dziecka (są im wypłacane stypendia podczas ciąży i urlopu macierzyńskiego).

Źródło: eurosport.onet.pl

Niespodziewany sukces zawodniczek LKS „Witów”

W dniach 18 – 21 marca na Kubalonce k. Wisły rozgrywano Mistrzostwa Polski Seniorów. W ramach tych zawodów miały się odbyć biegi na 15 km kobiet i 30 km mężczyzn, wliczane również do Mistrzostw Polski Juniorów. Do tego startu przygotowało się pięciu biegaczy LKS „Witów” Mszana Górna (2 zawodników i 3 zawodniczki).

Niestety Polski Związek Narciarski w ostatniej chwili odwołał ten start, tłumacząc się małą ilością śniegu.

Rzeczywiście – Kubalonka, która jest trasą nr 1 w Polskim Związku Narciarskim, nie posiada sztucznego naśnieżania. Na nic zdały się prośby klubów, aby ten start przenieść do Zakopanego lub Jakuszyc, gdzie śniegu nie brakuje.

W zamian za bieg długi, 21 marca rozegrano Mistrzostwa Polski w team sprincie, czyli konkurencji, w której na Mistrzostwach Świata w Falun brązowy medal zdobyły Justyna Kowalczyk i Sylwia Jaśkowiec. W ostatniej chwili na start zdecydowały się juniorki z gminy Mszana Dolna – Marta Jania i Klaudia Kołodziej.

Pobiegły niezwykle ambitnie, zajmując trzecie miejsce, tracąc 12 sekund do drugiego. Pokonały takich potentatów jak Trójwieś Beskidzka, Kościelisko i Rawa Siedlce, gdzie startowały mistrzyni kraju w konkurencjach juniorskich.

To drugi medal seniorski w historii klubu z Mszany Górnej. Pierwszym było srebro wywalczone w 2006 roku w sztafecie 4x5 km.

KRZYSZTOF JAROSZ

Piłkarskie zmagania

27 marca, w hali sportowej w Mszanie Dolnej, odbyły się Mistrzostwa Powiatu Limanowskiego w piłce ręcznej dziewcząt. W gronie dziewięciu mistrzów miast i gmin świetnie spisały się zawodniczki z Olszówki. Po pokonaniu Żmiącej 6:2 i Stopnic 2 7:0, w finałowej rozgrywce zwycięzców trzech grup uległy Mszanie Dolnej 1 1:3 i pokonały Pasierebiec 5:0, zdobywając tytuł wicemistrzyni powiatu.

Natomiast 5 maja w Kasince Małej i Kasinie Wielkiej odbyły się Mistrzostwa Gminy Mszana Dolna w piłce nożnej chłopców tzw. „Piłkarskie 7-mki”. Do zawodów zgłosiły się drużyny z Kasinki Małej 1, Kasinki Małej 2, Kasinki Małej 3, Kasiny Wielkiej, Lubomie-

rza 1, Lubomierza 2, Łętowego, Łostówki, Mszany Górnej 1, Mszany Górnej 2, Olszówki i Raby Niżnej. Po wielogodzinnej, ciężkiej walce wyłoniono najlepszych, wygrała Łostówka (opiekun Maciej Potaczek), przed Kasiną Wielką (Bogdan Wojciechowski) i Olszówką (Piotr Kowalik). Nagrody

dla najlepszych, ufundowane przez Urząd Gminy Mszana Dolna, wręczali opiekunowie drużyn. Zwycięzcy reprezentowali gminę na Mistrzostwach Powiatu, które odbyły się 12 maja w Kamienicy.

D. BOROWIEC

(na podstawie materiałów nadestanych do redakcji)

Uzdolnione rodzeństwo

Karolina i Mateusz Szczęsnoscy, rodzeństwo z Kasinki Małej, odebrali 30 marca, podczas sesji Rady Gminy nagrody za osiągnięte wysokie wyniki sportowe. Nagrodę wręczył wójt gminy Bolesław Żaba. Gratulacje młodym sportowcom złożyła również Aleksandra Kania, przewodnicząca Rady Gminy Mszana Dolna.

Karolina i Mateusz Szczęsnoscy to utalentowani taekwondziści, reprezentujący UKS KORYO Mszana Dolna. Obydwójce mogą poszczycić się wysokimi osiągnięciami, zdobytymi w ciągu roku 2014.

Karolina – startująca w kategorii młodzik:

- 1. miejsce w Międzynarodowym Turnieju Bratislava Open – 7.06.2014r.

- 2. miejsce w Międzynarodowym Turnieju SokolCup/CEFTA Czechy – 4.10.2014r.
- 1. miejsce w Międzynarodowym Turnieju Ilyo Cup Koszyce – 22.11.2014r.

Mateusz – startujący w kategorii kadet:

- 1. miejsce w Międzynarodowym Turnieju Slovenia Open Maribor 22.02.2014r.
- 1. miejsce w III Otwartym Pucharze Gór Świętokrzyskich Ostrowiec Świętokrzyski 2.03.2014r.
- 1. miejsce w Międzynarodowych Zawodach Bydgoszcz Cup 2014 – 27.04.2014r.
- 1. miejsce w Eliminacjach do Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży – Nidzica 17.05.2014r.
- 5. miejsce w Międzynarodowym Turnieju Austria Open Innsbruck 31.05.2014r.
- 1. miejsce w Międzynarodowym Turnieju Bratislava Open 7.06.2014r.
- 1. miejsce w XX Ogólnopolskiej Olimpiadzie Młodzieży w Sportach Letnich Wrocław 20.06.2014r.
- 17. miejsce w Mistrzostwach Świata Kadetów – Azerbejdżan 26.07.2014r.
- 2. miejsce w Warsaw Cup & Polish Open – Warszawa 21.09.2014r.

- 2. miejsce w Międzynarodowym Turnieju Croatia Open – zawody Pucharu Świata G1 – Zagrzeb 15.11.2014r.
- 1. miejsce w Międzynarodowym Turnieju Ilyo Cup Slovakia – Koszyce 22.11.2014r.

W ciągu całego roku uczestniczyli w licznych konsultacjach i zgrupowaniach, podnosząc swoje kwalifikacje i umiejętności, co zaowocowało tak licznymi sukcesami sportowymi.

Ich trenerem jest Zbigniew Karpierz.
MAGDA POLAŃSKA